Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $7.00 Metams
Užsieniuose $9.00
Brooklyne $8.00
KOPIJA 5c

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States.
427 Lorimer Street, Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-8878

No. 205 ★ ★ ★ Brooklyn, N. Y., Antradienis, Rugpiūčio-August 31, 1948 ★ ★ ★ Metai XXXVIII. Dienraščio XXX.

Kriokas

Gražiai Pavyko.
Jie Garbina Daugiau.
Padurnavos ir Nutils.
Tikrovė Nugalės Melą.
Rašo A. BIMBA

Visiems džiugu, kad Lietuvių Meno Sąjungos rytinių valstijų dviejų savaičių meno mokykla pavyko labai gražiai. Tiek mokiniai, tiek mokytojai sugrįžo entuziastiški.

Dviejų savaičių maža tokiam reikalui. Niekas nesitikėjo stebūklų. Bet tie, kurie mokyklą lankė, pagilino savo žinojimą muzikoje, dainoje, mene abelnai.

Usteriečiai mokyklos nesuvylė. Visus gražiai pasitiko ir priėmė. Usteriečių parkas yra ideališka vieta tokioms mokykloms.

★ ★ ★

Yra žmonių, kurie sako, kad komunistai Staliną tiesiog garbina. Bet ištiesų Staliną daug daugiau garbina, daug daugiau jo bijo kaip tik aršiausi komunistų priešai. Jie jį vaizduoja tokiu dideliu, tokiu galingu, jog, girdi, tik nuo jo vieno dabar priklauso viso pasaulio taika ir visos žmonijos ateitis. Ar bereikia didesnio žmogaus išaukštinimo?

Bet tokių stebūklingų ypatybių Stalinui jo vienminčiai nesuteikia. Jie sako, kad jis gabus žmogus, gudrus politikas, darbo žmonių draugas ir vadas. Jo įtaka labai didelė, bet nėra visagalinti. Tai ir viskas.

Stalinas yra tik vienas iš moderniškojo socializmo vadų —aišku, pats žymiausias. Jeigu paimsime Tarybų Sąjungos Komunistų Partiją, surasime, kad joje yra milijonai narių, kad ji turi nacionalį komitetą ir politinį biurą. Visą politiką nustato ne vienas žmogus, bet visas kolektyvas.

★ ★ ★

Dar prabėgs savaitė kita, dar gerokai komercinė spauda padurnavos apie Kosenkiną ir Samariną. Bet kaip viskam yra galas, taip bus galas šiam alasui.

Politiniai lemonai netarnauja ilgai. Jie yra šių dienų audringo gyvenimo sugedęs incidentas. Kitais laikais žmogus eidamas pro šalį tik giliai atsikrankštęs nusispiautų ir nueitų. Dabar tie lemonai padaromi didvyriais. Bet tik laikinai, tik kol jie bus gražiai išsunkti ir iščiulpti.

★ ★ ★

Skaitau aš menševikų, klerikalų ir smetonininkų spaudą ir stebiuosi: Kur tų redaktorių protas? Nejaugi jie mano, kad melas amžinai vieš-pataus ant tiesos ir tikrovės?

Jie rašo apie Lietuvą. Bet tuose raštuose nė krislelio tiesos. Lietuvoje dabar eina įtemptas, milžiniškas atstatymo darbas visose gyvenimo srityse. Ar minėtų srovių laikraščiuose tas darbas tinkamai pasveriamas ir įkainuojamas? Nieko panašaus.

★ ★ ★

Jie rašo apie Lietuvą taip, jog atrodo, kad Lietuvoje nebeliko žmonių, ypatingai nebeliko vaikų, jaunimo. Betgi faktas yra, kad šiandien Lietuvoje daugiau mokyklų ir daugiau mokinių, negu buvo Smetonos viešpatavimo laikais.

Jeigu šimtai tūkstančių išvežta Sibiran, kaip teigia tos spaudos redaktoriai, jeigu šimtai tūkstančių išbėgiojo į užsienį, jeigu kitus tūkstančius komunistai išžudė, tai iš kur tie žmonės, iš kur tie vaikai, tie mokiniai? Argi neaišku, jog tos pasakos yra melas?

★ ★ ★

Kol kas, žinoma, tuo melu sekasi Naujienoms, Draugui, Keleiviui, Vienybei, Dirvai, Darbininkui, Amerikai ir kitiems panašiems laikraščiams savo nelaiminguosius skaitytojus apglušyti. Bet tiesa ir šviesa paims viršų anksčiau ar vėliau. Tiems žmonėms akys atsidarys. Jie gailėsis, kad jie taip ilgai buvo melo vergais.

Schumanas Bando Sudaryt Naują Francijos Kabinetą

Nepavyko Socialistui Ramadierui Suorganizuot Valdžią

Paryžius, rugp. 30. —Socialistas Francijos prezidentas Vincent Auriol pakvietė buvusįjį premjerą, klerikalą Robertą Schumaną sudaryt naują ministrų kabinetą.

Kuomet iširo "radikalo" premjero Andre Marie kabinetas, tai prezidentas visų pirma prašė socialistą Paulių Ramadierą, pirmiau buvusį premjerą, kad suorganizuotų naują valdžią, bet Ramadierui nepavyko. Todėl tam darbui pašauktas Schumanas, užsienio reikalų ministras Marie valdžioje.

Socialistų Partijos komiteto nariai pusiau pasidalino, kuomet Ramadieras šaukė juos į kabinetą; todėl Ramadieras atsisakė nuo siūlytos jam vadovybės valdžioje. Dešinieji socialistų vadai rėmė buvusiojo premjero Marie reikalavimą nekelti darbininkam algų.

Aukštieji socialistų vadai stoja prieš algų kėlimą, bet bijo, kad dar daugiau darbininkų eitų su komunistais, jeigu socialistų vadovaujamas ministrų kabinetas priešintųsi algų pakėlimui. Todėl jie atsisakė nuo tos garbės.

Nei Ramadier nei Schumanas nekvietė komunistų į būsimąjį ministrų kabinetą, nors komunistai seime turi daugiau atstovų, negu bet kuri kita pavienė partija.

Westbury, L. I., N. Y. — Karščiai faktinai suvirino tomeites 15 akrų lauke; padarė $15,000 nuostolių farmeriui Th. Farinai.

Fabrikantų Pelnai Pakilo 7.9 Nuošimč.

Washington. — Per pirmąją šių metų ketvirtį fabrikantai Jungtinėse Valstijose gavo 2,900 milionų dolerių gryno pelno, po taksų sumokėjimo, tai 7 nuošimčiais ir 9 dešimtadaliais daugiau, negu jie pernai pelnė per tuos pačius tris mėnesius. Tatai pranešė valdinė verslo komisija. Kartu jinai pažymėjo, kad mažesniųjų fabrikų pelnai nupuolė, kuomet stambieji fabrikantai džiaugėsi naujais laimėjimais.

Per tris pirmuosius šių metų mėnesius mažiau fabrikinių dirbinių parduota, negu pernai per tuos pačius mėnesius. Bet kainos buvo tiek pakeltos, jog fabrikantai pasiėmė apie 8 nuošimčius daugiau pelno.

NAUJA KARINĖ GRAIKŲ PARTIZANŲ TARYBA

London. — Laisvosios Graikijos radijas paskelbė, jog partizanų komandierius generolas Markos įsteigė naują vyriausią karinę tarybą demokratinei savo armijai organizuoti ir karui prieš monarcho-fašistus vadovauti.

London. — Karinių Anglijos jėgų vadas maršalas Montgomery išvyko Vokietijon, kur apžiūrinės karines anglų stovyklas.

Baltarusijoj Atstatyta 2,000 Kaimų-Miestelių

Minskas. — Nuo karo pabaigos Tarybinėje Baltarusijos Respublikoje atkurta apie 2,000 kaimų ir miestelių, kuriuos vokiečiai buvo sunaikinę. Kaimiškose vietose pastatyta daugiau kaip 340,000 gyvenamųjų namų. 1,800,000 žmonių iš rūsių-zemliankų persikraustė į naujuosius namus.

Sustojęs Išvietintųjų Siuntimas Amerikon

Geneva. — Tarptautinė Pabėgėlių Organizacija sakė, nors Amerikos kongresas nutarė įleisti į Jungtin. Valstijas 205,000 "išvietintųjų", bet dėl visokių ceremonijų, girdi, esą faktinai sustabdytas jų siuntimas iš Vokietijos į Ameriką.

36 Žmonės Žuvo su Keleiviniu Lėktuvu

Winona, Minn. — Audroje sutiško į kalną keleivinis Northwest Airlines lėktuvas. Žuvo 33 keleiviai ir 3 įgulos nariai.

PAKARTI 3 BULGARIJOS OFICIERIAI-IŠDAVIKAI

Sofija, Bulgarija. — Už sabotažą prieš Tėvynės Fronto valdžią tapo pakarti 3 fašistiniai karininkai—generolas D. Tomovas, pulkininkas T. Nonovas ir leitenantas G. Kilve, kaip šalies išdavikai.

Pusbadis Graikijos Darbininkų Gyvenimas

Athenai, Graikija. — Vidutinė Graikijos darbininko alga yra doleris dienai, skaitant amerikiniais pinigais; bet žmogui su trimis šeimynos nariais pragyventi būtinai reikėtų 15 dolerių per savaitę.

Anglija Atmeta Jungt. Tautų Priežiūrą Jos Kolonijom

London. — Anglijos kolonijų ministerija pareiškė, jog neleis Jungtinėms Tautoms prižiūrėti ar tvarkyti bet kokias anglų kolonijas.

Jau Registruojami Vyrai Draftui

Pirmiausiai Bus Rekrutuojami 25-26 Metų Amžiaus Vyrai

Washington. — Pirmadienį prasidėjo jaunų vyrų registravimas verstinai kariuomenės tarnybai. Įsakyta tą pačią dieną susiregistruoti vyrams nuo 25 metų iki nebaigtų 26 metų amžiaus. 18-metiniai jaunuoliai bus vėliausiai registruojami.

Gimusieji 1924 metais vyrai privalo išpildyt drafto korteles ketvirtadienį ir penktadienį šią savaitę; gimusieji 1925 m. turi susiregistruot nuo ateinančio šeštadienio iki rug. 7 d.; gimusieji 1926 m. privalo išpildyti drafto blankas rugs. 8 ir 9 d., ir t.t.

Registravimas bus užbaigtas per 3 savaites. Viso 9,600,000 vyrų turėsią išpildyt drafto korteles. Skaičiuojama, kad vien 25-26 metų vyrų bus suregistruota iki 600,000.

Didžioji dauguma Antrojo pasaulinio karo veteranų taip pat turės susiregistruoti; tačiaus jų šaukimas tarnybon būsiąs atidėtas. Pagal prez. Trumano patvarkymą, taipgi bus atidėtas draftavimas vedusių vyrų, būtinų darbininkų ir studentų.

Užsiregistruoti d r a ftui turi ne tiktai piliečiai, bet ir visi kiti minimo amžiaus vyrai, išskiriant tiktai diplomatinius svetimų kraštų atstovus.

Prez. Trumanas nieko neatsakė į Henrio Wallace'o raginimą — pirma sušaukti keturių didžiųjų talkininkų konferenciją, atidėti draftavimą iki tos konferencijos pabaigos, ir tik po to draftuoti, jeigu pasirodytų reikalinga.

KEIČIAMI NEPASISEKĖLIAI GRAIKIJOS GENEROLAI

Athenai, — Graikija. — Bus pašalintas iš komandos monarchistų generolas Demetrios Liaos ir pavaryti kiti komandieriai už tai, kad jie nesugebėjo suimti graikų partizanų Grammos kalnuose. Tuos komandierius pakeisti patarė amerikonas generolas James A. Van Fleet. Jis atrado, jog 5,000 partizanų ištrūko iš Grammos kalnyno, reiškia, faktinai visi, kiek jų ten buvo, pagal pirmesnius monarchistų pranešimus.

Monarcho - fašistų komanda skaičiuoja, kad partizanai viso turi 17,000 kovūnų. Monarchistai dabar atakuoja juos. Vitsi kalnuose ties vieta, kur sueina Graikijos, Albanijos ir Jugoslavijos rubežiai.

Eina Smarkyn Burmos Valstiečių Kova prieš Anglų Pastumdėlius

Rangoon, Burma.— Valstiečiai ir kiti demokratiniai Burmos sukilėliai smarkina kovą prieš Anglijos pastumdėlių valdžią. Jie yra užėmę 10 apskričių vidurinėje Burmos dalyje. Sukilėliai apgulė svarbų Prome miestą ir grasina Rangoonui, Burmos sostinei. Valdžia liepė išanikint komunistus, kaip ji vadina visus sukilusius patrijotus.

Šimtai policininkų, pasiųstų prieš "raudonuosius", perėjo į sukilėlių pusę. Armija taipgi nelabai ištikima valdžiai. Kareiviai žino, jog daugelis sukilimo vadų savanoriai kariavo prieš japonus įsiveržėlius.

Burmos armijos komandierius vyriausias, tačiau, yra angliškas generolas Smith Dun, o policijos viršininkas U Tin Tut, žinomas anglų pastumdėlis. Premjeras Thakin Nu laukia paramos iš Anglijos prieš sukilėlius.

Tariasi apie Sovietų Markes Visam Berlynui

Maskva, rugp. 30. —Amerikos, Anglijos ir Francijos ambasadoriai vėl tarėsi su Molotovu, Sovietų užsieniniu ministru; svarstė ypač sovietinių markių įvedimą visam Berlynui ir važiuotės atidarymą iš vakarų į Berlyną.

Šveicarija padarė prekybos sutartį su Bizonija, tai yra, anglų-amerikonų užimta vakarine Vokietija.

ORAS.— Būsią vėsiau ir lietaus.

Angliški Lėktuvai Atakuoja Burmiečius

Rangoon, Burma. — Burmos valdžios lakūnai, vartodami gautus iš Anglijos Spitfire lėktuvus, apšaudo ir bombarduoja partizanus-sukilėlius, kurie jau užėmė svarbų Prome miestą, geležinkelių centrą, vidurinėje Burmoje.

HOLANDAI NUMARINO 23 JAPONUS

Tokio. — Holandų teismo sprendimu Indonezijoj, tarpo mirčia nubausti 23 japonai ir įkalinti 88 už karines nedorybes.

Wallace Reikalavo Paremt Pietinių Valstijų Ūkį

Padaužos Nepajėgė Suardyt Henrio Wallace'o Mitingą

Durham, N. Carolina. — Henry Wallace, Progresyvių Partijos kandidatas prezidento vietai, kalbėjo tūkstančiui baltųjų ir negrų, susirinkusių į kareivinę. Keli desėtkai fašistuojančių padaužų mėgino suardyt mitingą; nešiojo plakatus, vadinančius Wallace'ą "krokodilium" ir šaukiančius: "Išsiųst Wallace atgal į Rusiją!" Padaužos trukšmaudami paleido ir šūvį iš revolverio, bandydami išgąsdint ir išvaikyt susirinkusius. Bet progresyviai žmonės apsidirbo su trukšmadariais pirma, negu Wallace pradėjo kalbėti, ir susirinkimas pilnai pavyko.

Savo kalboje Wallace, be kitko, reikalavo, kad Washingtono valdžia skirtų 4 bilionus dolerių — po bilioną per metus — pakelti pietinių valstijų pramonei ūkiui. — Tuos pinigus valdžia galėtų surinkti taksais iš pelnagrobių korporacijų pietinėse valstijose, — sakė Wallace. — **Iš vieno biliono dolerių ten būtų nepalyginamai daugiau naudos, negu iš dešimties bilionų, kuriuos demokratai ir republikonai skiria vakarų Europai, pagal karinį Marshallo planą.**

No. Carolinos reakcininkai ketino neleis Wallace'ui kalbėt mišriems baltųjų ir negrų mitingams; bet jis vis tiek kalbėjo tokiam mitingui Durhame ir pareiškė, jog ir toliau kalbės tiktai bendriem negrų ir baltųjų susirinkimam.

Tokias prakalbas progresyviai ruošia Wallace'ui septyniose pietinėse valstijose.

Anglų Streikas dėl Gazolino Lašo

London. — Valdininkai išmetė iš darbo vieną žmogų todėl, kad jis, tarnaudamas gazolino sandėlyje, įsipylė pusės cento vertės gazolino į kišeninę mašinėlę cigaretams užsidegti. Protestuodami prieš to žmogaus pavarymą, sustreikavo visi kiti 50 sandėlio darbininkų.

Egiptėnai Nušovė 2 Jungt. Tautų Pareigūnus

Kairo, Egiptas. — Egipto valdžia pripažino, kad jos kareiviai pietinėje Palestinoje apšaudė Jungtinių Tautų lėktuvą ir nušovė jame du Francijos oficierius. Jiedu skraidė, kaip Jungtinių Tautų pareigūnai paliaubom tėmyti tarp žydų ir arabų.

Karščiai Numarino 173 Asmenis

Chicago. — Penkių dienų karščiai vidurvakarinėse ir rytinėse valstijose numarino 173 žmones, jų tarpe 38 newyorkiečius.

ČIANGAS GARSINASI "PASISEKIMAIS"

Šanghai, Chinija. —Čiang Kai-šeko armijos komanda pasigarsino, kad atgriebus vieną lėktuvų aikštę ties Čangčunu, Mandžurijos sostine. Bet komunistai- liaudiečiai yra apgulę Čangčuną visomis pusėmis ir tebevaldo kitą jo lėktuvų aikštę. Čiango tautininkų komandieriai taipgi skelbia, kad jie "laimėję" mūšius Anhwei, Honan ir Shansi provincijose.

KAIMŲ ATSTEIGIMAS UKRAINOJE

Kijevas. — Po vokiečių išvijimo, Tarybinėje Ukrainoje pastatyta daugiau kaip 700 tūkstančių gyvenamųjų namų kaimuose ir mažuose mieteliuose. Į tuos namus persikėlė 2,800,000 žmonių, gyvenusių rūsiuose - zemliankose.

Gręsia Mirtis Graikų Darbininkų Vadui

Athenai, Graikija. —Monarchistai suėmė Demetrijų Paparigasą, buvusį Graikijos Darbo Unijų Sąjungos vadą. Menama, kad jie nusmerks Paparigasą mirti. Jis buvo pabėgęs iš trėmimo, bet tapo vėl areštuotas.

Reikalauja Panaikint Gen. MacArthuro Uždraudimą Japonam Streikuoti

Tokio. — Generolas Andrius P. Kislenko, talkininkų kontrolės tarybos narys Japonijai, pakartojo reikalavimą: — Generolas MacArthur turi atšaukti patvarkymą, kuriuom jis uždraudė Japonijos valdžios darbininkams streikuoti ir įsakė atmesti valdinių darbininkų unijų teisę derėtis su valdžia dėl algų ir kitų sąlygų.

Chinijos ir Australijos atstovai taryboje taipgi sakė, kad jiem nepatinka tas generolo MacArthuro patvarkymas. Generolas Kislenko nurodė, jog MacArthur laužo Potsdamo konferencijos nutarimą, kuris pripažino Japonijos darbininkam teisę organizuotis ir streikuoti.

AR FLORIDA IŠVENGS VIESULO?

Miami, Fla. — Siaučia nepaprastai smarkus viesulas linkui North Carolinos. Nežinia, ar jis aplenks Floridą. Viesulas sukasi 125 mylių smarkumu per valandą.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. -:- Tel. STagg 2-3878

President, GEORGE KURAITIS; Secr.-Treasurer, NICK PAKALNIŠKIS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$7.00	Canada and Brazil, per year	$8.00
United States, per 6 months	$3.75	Canada and Brazil, 6 months	$4.00
Brooklyn, N. Y., per year	$8.00	Foreign countries, per year	$9.00
Brooklyn, N. Y. per 6 months	$4.00	Foreign countries, 6 months	$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Darbo Unijos ir Politika

Kalbant apie Amerikos darbo unijų judėjimą ir politiką, reikia turėt mintyje pora pamatinių klausimų. Vienas yra tas, kad milijonai darbininkų, kurie priklauso darbo unijom, nėra vienų politinių pažiūrų. Antras, tai tas, kad mes turime reikalą ne su viena politine partija, bet su keliomis. Kiekviena partija turi gerą skaičių unijistų narių ir simpatikų.

Ir štai tokioje situacijoje atėjo prezidentiniai rinkimai. Amerikos Darbo Federacijos arba CIO taryba nutarė remti vienos, ar kitos partijos kandidatą. Ar ji turėjo teisę tatai padaryti? Žinoma, kad turėjo. Ji turi teisę pareikšti savo nuomonę. Klaida būtų iš jos tą privilegiją atimti.

Bet ar turi teisę toji taryba paskui versti visus to judėjimo narius pildyti jos politinį nutarimą? Ar turi teisę toji vadovybė terorizuoti tuos unijų veikėjus, kurie yra giliai įsitikinę kitų politinių partijų žmonės? Žinoma, kad neturi. Tiktai politinės partijos nariams privalu remti partijos išstatytą kandidatą. Kurie nenori to kandidato remti, gali lengvai iš tos partijos pasitraukti ir įstoti į kitą partiją.

Bet kur dėsis unijistai? Jiems nėra kitos unijos. Unija yra jų duonos apsauga. Jeigu jie išeis iš tos unijos ir susiorganizuos naują, tai bus darbininkų jėgų skaldymas, tai gims tiek unijų, kiek yra partijų. Su tuo, aišku, nesutiktų nei Green, nei Murray. Jie patys pirmutiniai paskelbtų tokius unijistus unijų "skaldytojais" ir "samdytojų agentais".

Taigi, kaip nekalbėsime, unijų vadai neturi teisės versti unijų narius remti tik tą politinėn vieton kandidatą, kurį tie vadai yra užgyrę. Tačiau kaip tik tas šiandien daroma ypatingai CIO unijose. Tam lygaus pavyzdžio nesurandame visoje unijų judėjimo istorijoje. Tokio netolerantiškumo niekur nėra buvę.

Kas bjauriausia, jog teroras nukreiptas išimtinai prieš Progresistų Partiją ir Komunistų Partiją. Philip Murray nieko nesako prieš tuos unijistus, kurie remia republikonus ir jų kandidatą Tomas Dewey. Jis nieko nesako nė prieš tuos, kurie tiesiog palaiko fašistinius sąjudžius. Bet užtenka pasisakyti už vieną iš anų dviejų partijų, užtenka pasisakyti už Henry Wallace kandidatūrą, ir jau prasidėjo persekiojimas ir terorizavimas. Einama net prie to, kad griaunamos unijos, kurios atsisako šokti pagal Murray politinę muziką. Jau taip sugriauta visa eilė unijų. Paimkime New Yorko CIO unijų tarybą. Milžiniška tos tarybos narių dauguma atsisakė pasmerkti Progresistų Partiją ir jos kandidatus. CIO vadai pasileido darban sugriauti visą tarybą. Jau kalbama apie organizavimą kitos miesto tarybos, kuri bus paklusni ir ištikima CIO vadovybės ir Demokratų Partijos politikai.

Tai visa silpnina darbo unijas. Tai visa gražiai pasitarnauja samdytojų interesams. Tokia begėdiška aukštų vadų politika neturi jokio pateisinimo nei šių dienų padėtyje, nei darbo unijų istorijoje.

Dėl K. P. Ateities

Belaukiant dvylikos komunistų vadų bylos, kuri prasidės spalių 15 dieną, vėl prasideda diskusijos apie Komunistų Partijos ateitį. Ar apsimoka, ar reikalinga, ar būtų naudinga Komunistų Partiją uždrausti įstatymais ir nuvaryti į nelegalų gyvenimą? Tai klausimas, į kurį susilus tebeieškoma atsakymo. Kas liečia kraštutinius reakcijonierius, tai, žinoma, jiems šis klausimas jau seniai išspręstas: Jie nori įstatymais Komunistų Partiją uždaryti. Tuo tarpu yra žmonių, kurie nesutinka su komunistų pažiūromis ir veikla, tačiau abejoja, ar uždarymas partijos yra reikalingas bei naudingas šiam kraštui.

Šiuo klausimu davė ilgą straipsnį istorikas Henry Steele Commager. Jo straipsnis tilpo "The New York Times" rugpjūčio 22 dienos laidoje.

Pat pradžioje Commager pasisako, kad jis labai priešingas Komunistų Partijai ir komunistams. Jis nė kiek nesigailėtų, jeigu toji partija būtų nušluota nuo žemės paviršio. Bet jis abejoja, ar to tikslo galima pasiekti įstatymų keliu. Savo nuomonės parėmimui jis suteikia gana rimtų argumentų.

Pirmiausia, Commager teigia, kad uždraudimu Komunistų Partijos nesunaikins. Tuo klausimu labai puikią pamoką mums suteikia paskutinių keleto desėtkų metų istorija. Ar caro valdžios teroras nugalėjo bolševikus? Ar fašizmo siautėjimas nuslopino komunistus? Nieko panašaus. Caras ir Hitleris patys sprandus nusisuko. Tai nereikia manyti, kad tos pačios teroro metodos pasisekty čionai, Amerikoje.

Antra, aiškina Commager, toks įstatymas prieš vieną politinę partija aiškiai paneigtų Amerikos Konstituciją ir Teisių Bilių.

Trečia, negalima ir būtų kvaila bandyti įrodyti, kad Amerikos komunistai skelbia spėkos vartojimą, arba kad jie yra svetimos valstybės agentai. Jokių tam įrodymų nesiranda. Jiems toks užmetimas daromas tiktai propagandos sumetimais, kad išgąsdinti Amerikos žmones ir nuo jų juos atbaidyti. Betgi nei komunistų veikla, nei jų partijos konstitucija, nei jų pareiškimai niekur nepa-

KO IŠMOKINA JAUNIMĄ DOLERIŲ VALDOMAS "MENAS"?

Žymus darbininkų laikraščio rašytojas, filmų kritikas David Platt angliškame darbininkų laikraštyje Daily Worker dažnai nurodo dolerio baronų Hollywoode gamintų filmų blogumus. Iš daugelio godžiai skaitomų mane sudomino sekama kritika, tad nusprendžiau pasidalinti su Laisvės skaitytojais. Platt rašo:

Nežiūrint, ką jūs sakytumėt, iš filmų apie gengsterius galima daug išmokti.

Kartais pagalvoju, jog jų metai po metų išleidžia tokiais milžiniškais kiekiais dėl to, kad jos tokios pamokinančios, švieciančios, tikriausieji pamokų ir žinybos universitetai, ypač jauniems žmonėms.

Man netenka jums pasakoti apie gilų, nesaumylišką pasišventimą Amerikos jaunimo gerovei, kokiu pasižymi didžiuma Hollywoodo filmų gamintojų. Įrodymas jums čia pat priešais jus tokiose žibančiose kriminalybių ir kalėjimų filmose kaip **Raw Deal, Cannon City, Race St., Johnny Apollo, Street With No Name, King of the Gamblers, Trapped by Boston Blackie, Sabotage Squad, Dark Corner, ir t.t., ir t.t.**

Neseniai užėjau knygą, prieš keletą metų parašytą dviejų kolegijos profesorių, Herbert Blumer ir Philip Hauser, kuri patvirtina mano atsinešimą į svarbą gengsterinių filmų mūsų kasdieninėje mityboje. Šioje knygoje — **Filmos, Blogi Polinkiai ir Kriminalybė** — autoriai parodo masę aiškių įrodymų, jog tos rūšies filmos moko jaunus žmones dalykų, kokių jie negali išmokti jokioje liaudies mokykloje visoje šalyje.

Profesoriai apklausinėjo kelis šimtus jaunų žmonių, kurie reguliariai lanko filmas.

Sekamas yra dalinas inventorius pamokų, kurias, sakė tie jaunuoliai, jie išmoko iš gengsterinių filmų:

Kaip atidaryti saugiąją šėpą "pajauta" plokštelės (dial).

Įeiti į krautuvę išlaužiant užraktą su štanga ir šriubasukiu.

Iš anksto dienos metu nupjauti vagių įėjimo signalą paduodančias vielas.

Nukelti nuo bėgūnų duris įsilaužimui į apartmentą.

Be triukšmo išmušti langą įsibriovimui į krautuvę ar butą tikslu apiplėšti, stiklą pirma aplipinant popiera.

Kaip apsieiti ir kaip vartoti šautuvą apiplėšime.

Virve ir grąžtu išimti spynas įėjimui į krautuves.

Išpjauti languose skyles, kad įkišus ranką galėtum atsidaryti užraktą.

Technikos, kaip staiga užpulti ir greit prasišalinti apiplėšimuose.

Kaip išversti duris ar langą.

Pavartoti raktą visoms durims.

Apvagiant namus išieškoti slapukių vietų sienose ir bile kur bute.

Atidaryti ir užrakinti užraktą su repliukėmis.

Atidaryti auto duris pagalba baslio.

Vogti sidabrinius daiktus.

Pasinomuoti apartmentą gaujos slėptuvei.

"Moksliškai" nepalikti pirštų žymių.

Vartoti visokius ginklus: pištalietus, medžioklinius šautuvus, mašininius šautuvus, nagaikas, varinius krumplius, bombas.

Apgauti policiją įsisukant į šalutinį keliuką, užgesant auto šviesas, o paskui dumiant į priešingą pusę.

Gembleriuoti su girtais asmenimis, kad juos apsukti.

Prisistatyti gaso inspektoriais tikslu apvogti.

Kaip numalšinti garsą šūvių.

Kaip sužeisti ar užmušti policistą staiga užsukant ir sustabdant mašiną.

Iškrausyti kišenius.

Kaip išsilaužti iš kalėjimo pavartojant įrankius atplėšti grotas nuo langų ir durų.

Vartoti etherį ant miegančių gyventojų laike apvogimo buto.

Vartoti pirštines vagystėse.

Apsisaugoti priešais saugiąsias šėpas įvestų signalų.

Kaip vartoti mechaniškus degintuvus sunaikinimui saugiųjų šėpų mechanizmo be triukšmo.

Nešiotis mašininius šautuvus smuikos dėžėje.

Pastaba: Apklausinėtieji vyrukai — blogų polinkių jaunuoliai — visi buvo svečiais pataisų mokyklose.

Visi jau buvo pasiekę trečią laipsnį.

★

Argi nuostabu, kad kitos šalys pradeda daugelio mūsų filmų nebeimti. Viena iš tų yra Francija.

Ir mūsų šalyje tūlos filmos jau sutinkamos su tyliu joms pasipriešinimu, nebesulaukia žiūrovų tiek, kad pelningai apsimokėtų jų gaminimas. Susirūpinę žmonės bijo leisti savo jaunimą žiūrėti tokių filmų ir patys jomis piktinasi, nesant gerų filmų visai teatrų nelanko. Žmonės jau išmoko pasirinkti. A.

Nenamerikinių Veiksmų Komitetas kaltinamas už mirtį to žymaus naujadalybininko Harry Dexter White. Jis mirė nuo širdies atakos dviemis dienomis po to, kai tas komitetas jį kamantinėjo "šnipijados" kampanijoje prieš naujadalybininkus, darbininkų vadus ir bendrai prieš progresyvius. Liguistas žmogus, jis turėjo per arti porą valandų kęsti įkyrų kamantinėjimą.

rodo, kad jie spėka nori nuversti valdžią, arba kad jie tarnauja svetimai valstybei. Galima nesutikti su jų pažiūromis ir veikla, bet negalima jiems prilipdyti to, kas prie jų nelimpa!

25 Metai Tarybinei Buriatijai--Mongolijai

Rašo S. Ivanovas

Liepos mėn. 4 d. sukako 25 metai nuo dienos, kai susikūrė Buriatijos - Mongolijos ATSR. Didžiojo Spalio atgimdyta buriatų mongolų tauta, bolševikų partijos vadovaujama, didžiosios rusų tautos padedama ketvirtį amžiaus kuria savo autonominėje valstybėje naują, laimingą socialistinį gyvenimą.

Buriatija - Mongolija iki revoliucijos buvo viena iš labiausiai atsilikusių carinių kolonijų — "baisus užkampis už Baikalo", — rašė apie tas vietas didysis rusų poetas N. A. Nekrasovas.

Tautos gyvenimas buvo klajoklinis ar pusiauklajoklinis. Pūgos, plikledžiai, gyvulių ligos kartais visiškai sunaikindavo visą gyvulių augintojo turtą.

Gyventojų kultūrinis lygis buvo labai žemas. Tauta neturėjo savo rašto. Buriatijoje - Mongolijoje iki revoliucijos iš viso buvo 15 pradžios mokyklų. Buriatų-mongolų tautos tamsumas ir skurdas gimdė socialines ligas. Tauta žengė į išsigimimą ir išmirimą. Tuomet plačiai paplitusios Budos religijos vaidilos teigė, jog žemėje nėra laimės, o tėra kančios. Šitaip jie pūdė tautos sąmonę, jaukino, kad ji būtų paklusni ir kantri.

Ypatingai sunkus ir be šviesos spindulio buvo buriatų - mongolų moters gyvenimas. Ji neturėjo jokių teisių, buvo pirkimo - pardavimo objektas.

XIX šimtmetyje carizmas Užbaikalės sritį pavertė ištrėmimo vieta. Pirmieji tremtiniai buvo dekabristai. Tremtiniai atlikinėjo didelį kultūros - švietimo darbą vietinių gyventojų tarpe, padėjo vystyti jų politinį sąmoningumą.

XX šimtmečio pradžioje į tą sritį buvo ištremti daugelis bolševikų, kurie organizavo Buriatijos-Mongolijos darbo žmones kovai su carizmu ir suvaidino didelį vaidmenį paruošiant 1905 metų revoliuciją.

Didžioji Spalio socialistinė revoliucija suteikė buriatų - mongolų tautai, kaip ir visoms daugiatautės Rusijos tautoms, išsivadavimą iš amžių jungo, išgelbėjo ją nuo išsigimimo ir išmirimo. Raudonajai Armijai ir vietiniams rusų partizanams padedant, buriatų - mongolų tauta išsivadavo iš interventų ir baltagvardiečių. Išvijus priešus iš Sibiro ir iš Tolimųjų Rytų, Visasąjunginio Centrinio Vykdomojo Komiteto prezidiumas 1923 m. gegužės mėn. 30 d. sukūrė dvi autonomines buriatų-mongolų sritis. J. V. Stalino iniciatyva, 1923 m. liepos mėnesį tos sritys buvo suvienytos ir paverstos Buriatijos-Mongolijos Autonomine Tarybų Socialistine Respublika. Tai buvo didelis istorinis įvykis buriatų - mongolų tautos gyvenime. Tik su didžiąja Lenino - Stalino partijos vėliava, tik draugiškoje tarybinių tautų šeimoje Buriatija - Mongolija galėjo išeiti iš amžių nelaisvės į plačias valstybinio, ekonominio ir kultūrinio išsivystymo erdves.

Šituo keliu Buriatijos-Mongolijos darbo žmonės pasiekė didelius laimėjimus. Dar 1936 metais per Buriatijos - Mongolijos darbo žmonių delegacijos priėmimą V. M. Molotovas pažymėjo: "Buriatijos-Mongolijos respublika, nepaisant viso savo atsilikimo praeityje, savo atkaklumu sukurti naują socialistinį gyvenimą, savo darbu kolektyvinių ūkių srityje ir savo kultūriniu išsivystymu priklauso prie priešakinių tarybinių respublikų."

Stalininių penkmečių metais respublikoje buvo sukurta stambi socialistinė pramonė. Pastatyti galingi, aprūpinti naujausiais įrenginiais fabrikai: transportinių mašinų gamybos, stiklo, mėsos bei pieno pramonės, anglies įmonės, retų bei spalvotų metalų ir miško įmonės.

Sąjunginės reikšmės pramonės įmonių kapitalinei statybai stalininių penkmečių metais investuota apie milijardas rublių. Bendra pramonės produkcijos gamyba 1947 metais pakilo, palyginti su 1928 metais, 80 kartų.

Baikalo ežere ir kituose respublikos ežeruose bei upėse žvejojama aukštos rūšies žuvis — Baikalo omulis, eršketras ir kitos žuvys. Respublika garsi "švelniuoju auksu" — kailiais. Čia apstu sabalų, kurių kailiai laikomi geriausiais pasaulyje, voverių, sidabrinių, mėlynųjų, raudonųjų lapių ir kitų vertingų kailinių žvėrių.

Kolektyvinių ūkių santvarkos pergalė iš pašaknų pakeitė respublikos žemės ūkį. Atsirado šimtai žemės ūkio artelių, kurių tarpe jau yra dešimtys kolektyvinių ūkių - milijonierių. Sėkmingai veikia daugybė MTS ir tarybinių ūkių, sukurta eilė mokslinių tyrimo įstaigų žemės ūkiui.

Metai po metų didėja pasėlių plotai. 1948 metais, palyginti su 1923 metais, jie pakilo trigubai. Iš pagrindų pakeista pasėlių plotų struktūra; svarbiausi o j i kultūra tapo kviečiai; sukurtas daržų ir bulvių ūkis; įsisavintos technikinės kultūros (cukriniai runkeliai, tabakas ir kitos), visuose kolektyviniuose ūkiuose taikomos teisingos sėjomainos.

Nenukrypstamai kyla pagrindinė respublikos žemės ūkio šaka — gyvulininkystė. Žymiai padidintas visų gyvulių skaičius, pakilo jų produktyvumas.

Kolektyvinių ūkių santvarka Buriatijos - Mongolijos valstiečiams davė pasiturintį ir kultūringą gyvenimą. Nugrimzdo praeitin nedžiaugsmingi klajojimai, prirūkusios, purvinos jurtos. Jų vietoje — gerai sutvarkyti, elektrifikuoti ir radijofikuoti priešakiniai kolektyvinių ūkių kaimai.

Ypatingai dideli buriatų-mongolų tautos laimėjimai kultūrinės statybos srityje. Per trumpą laiką Buriatija-Mongolija tapo ištiso raštingumo respublika. Respublikoje veikia 634 pradžios, septynmetės ir vidurinriosios mokyklos, 10 specialių viduriniųjų mokslo įstaigų ir 3 aukštosios mokslo įstaigos. Sukurtas platus kultūros - švietimo įstaigų tinklas.

1923 metais išlaidos švietimo reikalams tesiekė iš viso 665 tūkstančius rublių, o 1948 metais tos išlaidos prašoka 97 milijonų rublių sumą, arba pakilo 146 kartus!

Respublikai kuriantis, jos teritorijoje nebuvo nė vieno teatro. Dabar Buriatijoje - Mongolijoje veikia 3 teatrai, filharmonija, meno muziejus, muzikos mokykla. Lenino ordinu apdovanotas Buriatijos - Mongolijos valstybinis muzikos-dramos teatras šalia tautinių dalykų stato pasaulinių klasikų kūrinius ir geriausias tarybines pjeses. Išaugo ir vystosi tautinis vaizduojamasis menas.

Gydomąją - profilaktinę pagalbą Buriatijos - Mongolijos gyventojams teikia platus medicinos įstaigų tinklas. Respublikos teritorijoje šiuo metu veikia daugiau kaip 600 poliklinikų, ligoninių, ambulatorijų ir kitų medicinos įstaigų, kurioms asignuota lėšų 245 kartus daugiau, negu 1923 metais.

Gausūs tautinės inteligentijos kadrai, kilę iš liaudies, sėkmingai darbuojasi visose mokslo, technikos ir meno šakose, vadovauja valstybinėms, visuomeninėms ir ūkinėms organizacijoms. Tik Tarybų valdžiai esant, galėjo išaugti puikusis liaudies poetas, buriatų-mongolų nacionalinės literatūros pradininkas Choca Namsarajevas, dabar TSRS Aukščiausiosios Tarybos deputatas. Teatrinio meno srityje Buriatų - Mongolų tauta iškėlė talentingus artistus, jų tarpe — TSRS liaudies artistą Gombožapą Cidinžapova, nusipelniusias respublikos artistės Klavdiją Jazikovą, Nadeždą Petrovą ir kitas.

Laimėjimai, kuriais pagrįstai didžiuojasi buriatų-mongolų tauta, ryškiai demonstruoja lenininės-stalininės nacionalinės politikos triumfą.

Buriatijos - Mongolijos darbo žmonės, Tarybų valdžios metais pažinusieji laimingo gyvenimo džiaugsmą, parodė savo karštą meilę tarybinei Tėvynei Didžiojo Tėvynės karo metais. Už drąsą ir didvyriškumą daugiau kaip 2,500 buriatų-mongolų — frontininkų apdovanoti Tarybų Sąjungos ordinais bei medaliais, o 19 jų gavo aukštą Tarybų Sąjungos Didvyrio vardą. Ištikimai ir pasiaukojančiai dirba užnugaryje darbininkai, kolektyvinių ūkių valstiečiai ir inteligentija.

Naujasis penkmečio planas atvėrė plačias perspektyvas pramonei, žemės ūkiui ir kultūrai kelti. Pokarinio penkmečio įgyvendinimas žymiai pakelia tautos gyvenimo medžiaginį ir kultūrinį lygį.

Buriatijos - Mongolijos žmonės respublikos jubiliejų sutinka rimtais laimėjimais. Respublikos pramonė sėkmingai įvykdė pokarinio penkmečio pirmųjų dvejų metų planą ir viršija bendrosios produkcijos gamybos planą šiais metais.

Ruošdamiesi tinkamai sutikti respublikos jubiliejų, kolektyvinių ūkių valstiečiai, MTS ir tarybinių ūkių darbuotojai sėją įvykdė geriau, negu ankstyvesniais metais, per trumpesnį laiką ir aukštesniu agrotechnikiniu lygiu. Daugelis respublikos aimakų žymiai viršijo sėjos planą. Eilė MTS viršijo pavasario darbų ir pūdymų arimo planus.

N. A. Rimskis - Korsakovas

(Keturiasdešimt metų nuo jo mirties proga)

Prieš keturiasdešimt metų, 1908 m. birželio mėn. 21 d. mirė didysis rusų kompozitorius, vienas iš pagrindinių "galingojo būrelio" dalyvių, Nikalojus Andriejevičius Rimskis - Korsakovas. Jis priklauso skaičiui žmonių, kurie visame pasaulyje išgarsino kūrybinį rusų liaudies genijų, rusų meno grožį ir savitumą Rimskio - Korsakovo operos "Snieguolė", "Caro nuotaka", "Pskovietė," "Sadko", "Gegužės naktis", "Naktis prieš Kalėdas", "Pasaka apie carą Saltaną", "Kačėjus nemirtingasis", "Pasakojimas apie Kitežo miestą", "Auksinis gaidelis" — originalūs rusų operinio repertuaro daimančiukai. Visose pasaulio koncertinėse estrados skamba Rimskio - Korsakovo simfoniniai šedevrai "Šecherezada", "Ispaniškasis Kapričio" ir daugelis kitų.

N. A. Rimskio - Korsakovo gyvenimas — pasišventusio ir atsidavusio tarnavimo gimtajam menui pavyzdys. Jis gimė 1844 metų kovo mėn. 18 d., Novgorodo gubernijoje, Tichvino mieste. Jaunuolį šeima rengė jūrų karininko tarnybai: jis baigė Peterburgo Jūrų korpusą. Nuo mažens muzika — ir ypatingai M. J. Glinkos kūryba — Nikalojų Andriejevičių labiausiai viliojo. Susipažinimas su Balakirevo būreliu, į kurį jį įėjo taip pat Borodinas, Musorgskis, Kiuji, kritikas Stasovas, nustatė septyniolikamečio jūreivio tolimesnį kelią. Rimskis - Korsakovas atsisako nuo karo jūrų laivyno tarnybos, mokosi Balakirevo vadovaujamas muzikinės kompozicijos pagrindų ir jau 70-jų metų pradžioje pasidaro Peterburgo konservatorijos profesorium.

Balakirevo būrely, žinomam "galingojo būrelio" vardu, vyravo progresyvūs, realistiniai meno principai, tampriai surišti su demokratiniu šešiasdešimtųjų metų judėjimu. "Būrelininkai" siekė muzikinio meno liaudiškumo ir teisingum o, stengėsi savo kūrybos pagrindu imti rusų liaudies dainą ir rusiškąją buitį, kovojo prieš tuomet buvusios madingos italų muzikos sekimą.

Su nuostabiu atkaklumu Rimskis - Korsakovas apvaldė kompozicijos meistriškumą. Jis tapo žymiausiu orkestro, harmonijos, operinės formos žinovu, išmintingu keletos rusų muzikų kartų mokytoju. Apie keturiasdešimt metų jis buvo žymiausiu Peterburgo konservatorijos profesorium, išugdė tokius žymius kompozitorius, kaip Liadovą, Arenskį, Grečaninovą, Ippolitovą - Ivanovą, nacionalinius muzikinės kultūros klasikus — Lisenko, Spendijarovą, M. Balančivadzę ir kitus.

Visą savo gyvenimą N. A. Rimskis - Korsakovas pasiliko ištikimu Balakirevo būrelio progresyviesiems priesakams, pagristiems demokratine Bielinskio ir Gerceno, Černiševskio ir Dobroliubovo estetika. Jis neatsisakė šių priesakų ir paskutiniais savo gyvenimo metais, kuomet sustiprėjo anti-liaudiška buržuazinė estetinė įtaka. Tamprus ryšys su liaudies gyvenimu ir liaudies menu, tarnavimas savo kūryba liaudžiai — iki paskutiniųjų gyvenimo dienų pasiliko neatskiriamaisiais kompozitoriaus principais. Ir kuomet 1905 metais konservatorijoje prasidėjo student. judėjimas prieš jos biurokratinius v a d o v u s, Rimskis - Korsakovas drąsiai stoja revoliucinių studentų pusėn, už ką jis buvo pašalintas iš profesorių sudėties.

Aštrūs jaudinantieji tuometinio gyvenimo klausimai ne kartą rado savo aiškią išraišką Rimskio-Korsakovo operose, nežiūrint į jų istorinį arba pasaulietiškai-fantastinį apdangalą. Jau pirmoje savo operoje "Pskovietė" jis atvaizdavo laisvę mylintį laisvojo Pskovo jaunimą. Pažangūs rusų žmonės septyniasdešimtaisiais metais su gilia simpatija žiūrėjo į 16-to amžiaus pskoviečių laisvės paveikslus, ir pskoviečių kovos daina iš operos teatro scenos persikėlė į Peterburgo gatves.

Paskutinioji Rimskio - Korsakovo opera "Auksinis gaidelis" (pagal Puškino pasaką), išjuokianti kvailą ir nevykėlį carą Dodoną, buvo visuomenės priimta, kaip pikta rusų vienvaldybei išjuokti skirta satyra. Ne atsitiktinai "Auksinio gaidelio" pastatymas caro cenzūros buvo atkakliai trukdomas.

Nuostabusis rusų pasakų ir r u s ų l i a u d i e s dainų kūrybinis pasaulis užpildo beveik visą Rimskio-Korsakovo operinį palikimą. Spalvingieji paveikslai, gimimas liaudies fantazijos — sniego mergaitė Snieguolė, novgorodietis kanklininkas Sadko, karalaitė-gulbė, jūrų karalaitė Valchova, piktasis Kaščėjus, klastingoji Šemachano carienė, piktos dvasios, undinės, užkerėti paukščiai, apsigyvenę jo pasakiškose operose. Bet šioje muzikoje niūrios ir nusivylimo mistikos nėra nė pėdsako. Jo operose- pasakose atsispindi daugelis rusų gamtos jėgų, jose atvaizduotas tai šiaurės žiemos akinantis skaidrumas ir šviežumas, tai gyvybę kurianti pavasario saulės jėga, tai siaučiančios jūros stichija, tai ošianti miško tyluma. Visą tai Rimskis - Korsakovas įkūnijo muzikoje su nuostabiu laisvumu ir spalvingumu, dosniai a p d o v anodamas klausytoją orkestrinių spalvų turtingumu, melodijos aiškumu ir grožiu. "Aš paklausiau liaudies kūrybos balso ir ėmiau jos dainuotinę ir pasakotinę kūryba savo kūrybos pagrindu", — rašė Rimskis - Korsakovas savo atsiminimuose.

Su didele meile kompozitorius nuo pat mažens, studijavo ir užrašinėjo rusų liaudies dainas (ypatingai gimtajame Novgorodo krašte), atsargiai ir meniškai jas apdirbinėjo. Tokiu sugebėjimu susilieti su savo liaudies muzika išsiskiria tik nedaugelio kompozitorių kūryba.

Tuo pat metu Rimskis-Korsakovas vykusiai praturtino muzikinę palitrą naujais gražiais sąskambiais, nauju įorkestrinimo priėjimu. Tai nebuvo jo svarbiausias tikslas. Kiekviena įvesta į muzikinį audinį naujovė reiškė realaus gyvenimo atvaizda v i m o priemonę — ar būtų tai pirmieji išsiveržę Snieguolės meilės jausmai, ar liūdni priešmirtiniai Marfos pergyvenimai "Caro nuotakoj", ar puikieji, tarsi įsmigusieji į atmintį natūraliai jūros peizažai "Sadko", "Šecherezadoje," "Pasakoje apie carą Saltaną."

Liepsningasis Rusijos patriotas, Rimskis - Korsakovas labai domėjosi slavų muzika ir poezija: ukrainiečių pasakingumo motyvai, įkūnyti Gogolio apysakose, nuotaikingai kompozitoriaus pavaizduoti operose "Gegužės naktis", "Naktis prieš Kalėdas"; lenkų nacionaliniai motyvai skamba operoje "Ponas vaivada"; vakarinių slavų dainos ir pasakojimai — operoje "Mlada" ir "Serbiškoje fantazijoje." Su uolaus meninko kruopštumu jis tyrinėjo Rytų tautų melodijas ir ritmus ,sukūrė "Šecherezadoje" ir "Sadko", simfonijoje "Antaras" ir "Auksinis gaidelis" nemirštamus rytiečių lyrikos puslapius, tikrai artimus Užkaukazės ir Vidurinės Azijos tautų nacionalinei muzikai.

Didysis kompozitorius nesutaikomai ir griežtai išstodavo prieš pražūtingą Vakarų buržuazinių-modernistų įtaką šiuometinei muzikai. "Įsiklausykite švaria muzikos klausa į šiuometinę kokofoniją, beformingumą ir betikslingumą... nieko bendro su muzika neturinčius, ir Jūs atsimesite nuo šios pavojingos krypties", rašė jis vienam iš savo draugų. Kaip gyvai skamba šie žodžiai mūsų dienomis, kuomet partija rūsčiai pasmerkė buržuazinį - formalistinį nukrypimą, pasireiškusį paskutiniųjų metų tarybinėje muzikoje.

N. A. Rimskis - Korsakovas paliko mums labai turtingą kūrybinį palikimą. Jo plunksnai priklauso 15 operų, 3 simfonijos, apie 100 romansų ir chorų, eilė plačiai žinomų programinių simfoninių pjesių, kantatų, kamerinių ansamblių, harmonizuotų liaudies dainų. Jo nenuilstamos energijos dėka mes galime išgirsti eilę kūrinių, kurių nesuspėjo užbaigti jo artimiausieji draugai. Rimskis-Korsakovas užbaigė ar naujai perredagavo tokias puikias operas, kaip "Borisas Godunovas" ir "Chovanščina" Musorgskio, "Kunigaikštis Igoris" Borodino, "Akmeninis svečias" Dargomižskio ir kitas.

Rimskio - Korsakovo muzikos žavingas švarumas ir aiškumas, spalvingumo ir epinės jėgos dosnumas ir toliau džiugina ir jaudina mūsų laikų žmones. Rusų liaudis didžiuojasi savo sūnumi — genialiuoju kompozitorium N. A. Rimskiu - Korsakovu.

J. Nestjevas.

Amerikonai Lavina Pietų Korejos Armiją

Seoul, Koreja. — Amerikos oficieriai muštruoja pietinės Korejos pusės tautinę kariuomenę, kuri apginkluota amerikiniais ginklais. — Pietinė Koreja užimta amerikonų, o šiaurinė jos pusė Sovietų kontroliuojama .

(Neseniai pietinėje Korejoje sudaryta dešiniųjų valdžia.)

Viena Savaitė L.M.S. Kursuose

LMS 3 Apskrities ruošiami kursai, kurie šią vasarą gražiame Worcesterio pažangių lietuvių Olympia parke debiutavo, veikiausia, taps gražia meno-kultūros tradicija. Tik pirma savaitė šio sąskridžio jau kiekvieną, kuris ten dalyvavo, be skirtumo jo ar jos amžiaus, įtikino, kad ši ruoša yra vertinga tęsti toliaus — į sekamas vasaras.

Čia reikia tuojaus pastebėti, kad vien tik suorganizavimas, įvykinimas tokių meno kursų, suristų su atostogomis, yra didelis pažangaus judėjimo laimėjimas, o dar didesnis kultūrinis pokilis. Kas čia dalyvauja pamokose aktyviai ar tik stebi, tas žinos, jom LMS yra tikrai meno-kultūros organizacija, kuri verta pagarbos.

Nemažesnė garbė tenka Worcesterio Lietuvos Sūnų ir Dukterų Draugijai, kuri sukūrė, išpuošė tokią vietą kaip Olympia Parkas ir šią įstaigą suteikė veltui naudoti gražiam kultūriniam darbui. Worcesterio pažangiečiai ne tik davė tikslui ideališką patalpą, kokios niekur kitur negalima surasti, bet ir aptarnavimą maistu. Moterys, vyrai veikliai darbuojasi virtuvėje, prie baro ir kitur. Jų tarpe tuojaus matai darbe Čeponių visą šeimą, M. Sukackienę, D. Jusių ir eilę kitų. Gaila, kad daugumos jų pavardžių nepaėmiau ir negaliu paminėti.

KAIP EINA KURSAI— PAMOKOS

Visą reikalą pavadinome *atostogų* (*vakacijų*) *kursais*. Bet čia būtų galima atostogas nubraukti. Atostogas pavadavo darbas. Olympia parkas, kuris stovi aukštumoje, o jo stačioje pakalnėje, stačiai žemyn, gražus vaizdas veda į ežerą. Bet tik retkarčiais kursantai turi progą jame plaukioti.

Ryte, 7 val., bendrabutyje, suskamba varpelis — visi keliasi. 8-tą jau pusryčiai. 9 val. jau skamba pianas, skamba balsai, skamba smuikai — Olympia parkas virsta kaipo kokia konservatorija. Pamokos vyksta dainavimo, muzikos teorijos, dirigavimo. Susidaro ir choras, dainuoja ir solistai. Čia įeina ir chorvedystės lekcijos. Mokytoja Pečiukaitė pristato kiekvieną chorvedį prie dirigavimo. Duoda jiems rimus nurodymus, pataisymus.

Muzikos sesijai baigus, visi renkasi kitoje vietoje, lauke po medžiu, lieuvių kalbos lekcijai. Rudolfas Baranikas dėsto lietuvių kalbą, istoriniai peržvelgia jos kilmę, jos išlaikymą, paskiaus seka praktikinės pamokos, kalbos tarmė, taisyklės rašliavai.

Nuo 12-tos iki 2-jų, pietų laikas. Bet ir šis laikas sunaudojama kultūriniai. Kai kurie perplaukia ežere. Kiti ruošiasi vakaro programai, maloniai plinta smuiko balsas, vokaliniai solistai praktikuoja. Bureliai skaito savo roles iš "Vyšnių Sodo," "Prieš Srovę."

Popietinė sesija — dramos, vaidybos, grimo, režisūros lekcijos, Jono Valenčio vadovybėje. Bet ne tik sausos teoretinės pamokos, čia eina ir konkretus vaidybos darbas. Pats Jonas Valentis ir Amelija Burbaitė ruošia sceną iš veikalo "Prieš Srovę." Jaunuoliai, Alicė Bakūnaitė ir Ričardas Janulis, praktikuoja sceną iš "Vyšnių Sodo." Gi Larry Bakunas, Norma Čeponytė, Gertruda Ulinskaitė ruošiasi išstojimui kaipo solistai.

Jau ir vakaras. Nuo 5 iki 7— vakarienės ir poilsio laikas. Neilgas poilsis. Ateina Al. Merkis, jis vadas žaislų ir liaudies šokių. Aiškina ir demonstruoja lietuvišką Našlio šokį, po to seka kiti lietuvių liaudies šokiai, taip pat ir tarptautiniai. Greitai matome visus mokyklos narius ir vietinius svečius liaudies šokių rate.

Dieną ir vakarais veikia LMS raštinė. Ten matai prie rašomų mašinėlių ne tik kursų štabo narius, bet ir Myldą Žukienę, Walterio žmoną, Nurašoma veikalų scenos, dainų kopijos. Atliekama ir kiti darbai.

Įvyksta įdomus vakaras prie laužo (ugnies) maudynių kempėje. Čia visi mokyklos nariai ir svečiai. Ugnis, o aplink ugnį susėdę, sustoję žmonės-studentai. Padalinama kopijos dainų, atsistoja priekyje muzikos maestro — Helena Pečiukaitė. Ji padaro pradžią, įvadą ir pakviečia jaunesnius studentus prie dirigavimo. Vakaro programoje sudainuota apie 12 liaudies dainų. Diriguoja Helena Pečiukaitė, Walter Žukas, Norma Čeponis, Gertrudė Ulinskaitė, Mildred Stensler. Sykiu dainos, smagi programa ir lekcija dainavimo, lekcija chorvedystės.

Seka užkandžiai, ugnyje kepa dešrelės, eina savitarpiniai pasikalbėjimai. Pakyla Al Merkis, grupuoja visą būrį į žaislų ratą. Ir taip socialiai, bendrai praleistas vakaras.

Penktadienio popietį atvyksta artistas John Gresh. Ant pievos, prie medžių, išstato eilę savo kūrinių. Prie jų susirenka visi — studentai ir mokytojai. John Gresh duoda istoriniai informacinę prelekciją. Po prelekcijai seka klausimai.

Po penkių dienų darbo, penktadienio vakare mokykla jau duoda programą Worcesterio lietuvių salėje, Endicott gatvėje. Programoje dalyvauja mokyklos choras, solistai: G. Ulinskaitė, Larry Bakūnas, F. Balevičius. Scena iš veikalo "Prieš Srovę" — Jonas Valentis ir Amilija Burbaitė. Scena iš "Vyšnių Sodo" — Alicė Bakūnaitė ir Richardas Janulis. R. Baranikas dalyvauja kaipo programos pranešėjas. Norma Čeponytė padaro gražų pranešimą lietuvių kalboje. Ji kreipiasi paramos mokyklai.

Šeštadienį mokykla jau važiuoja Bostonan duoti programą B. Kubiliaus vedamoje radio valandoje. Ta pačia proga visa grupė, Jono Valenčio, dramos skyriaus vedėjo sumanymu, sudaro teatro "parę" ir vyksta pamatyti filmą "Hamlet." Po spektaklio seka diskusijos vaidybos-režisūros klausimais. O vakarę bostoniečiai suruošia labai iškilmingą ir vaišingą kursantams pokilį. Ten ir baigta dienos darbas.

Sekmadienį vėl Olympia Parke. Svečių daug, pilnas parkas. Worcesteriečiai ruošia bankietą kursantams. Skaniai paruoštas maistas, vikrus, gerai organizuotas greitas aptarnavimas. Paskiaus seka muzikalė programa, šokiai, žaislai.

ĮŽYMŪS TALENTAI KURSUOSE

Instruktorių štabą (fakultetą) sudaro Helena Pečiukaitė —muzikos, Jonas Valentis — dramos, vaidybos, Rudolfas Baranikas — lietuvių kalbos, Albertas Merkis — liaudies šokių ir žaislų. Franas Balevičius kaipo pianistas, akompanistas.

Dauguma minėtų instruktorių mūsų skaitytojams, daugiau ar mažiau, jau pažįstami. Bet rytuose rodos, pirmu kartu mes susitinkame su Helena Pečiukaite (Pech). Helena Pečiukaitė yra Amerikos lietuvaitė. Muzikoje ji yra artistė ir mokytoja ,lietuvių kalbą ji irgi gražiai naudoja.

Pečiukaitė lankiusi ir su

(Tąsa 5-me pusl.)

MONTELLO, MASS. MONTELLO, MASS.

LIUOSYBĖS CHORO METINIS

PIKNIKAS

Įvyks Rugsėjo (Sept.) 4, 5, 6

LIETUVIŲ TAUTIŠKO NAMO PARKE

ANT KESWICK RD., PRIE WINTER STREET

LIUOSYBĖS CHORAS, MONTELLO, MASS.

Šeštadienio vakare, RUGSĖJO 4, bus krutamų paveikslų vakaras, ir draugiškas pasilinksminimas. Sekmadienį, RUGSĖJO 5-tą, piknikas prasidės kaip viena (1) valanda po pietų. Muzikalėje programoje dalyvaus NORWOODO VYRŲ GRUYĖ, bus įvairaus sporto programa.

Pirmadienį, LABOR DAY piknikas prasidės po pietų. Šokiai 4 valandą. Tęsis ligi vėlumo. Prašome visus dalyvauti. Įžanga nemokama.

Ilja Erenburg

PARYŽIAUS ŽLUGIMAS

3-30-48 —128— Vertė K. BARTKUS

Istorinė Apysaka

(Tąsa)

Jie ilgai negalėjo prašnekti. Pagaliau Klodas tarė:

— Prigyvenome!... Vis dėlto aš nemaniau, kad teks tai pamatyti... Tu supranti —vokiečiai Paryžiuje!...

Deniza pažiūrėjo į jį — pilki skruostai, o akys blizga. Negerai! Liūdnas kambarys — ant stalo duonos riekutė, eilių sąsiuvinis ir knyga "Kaip grūdinosi plienas."

— Reikia kas nors daryti, — tarė Deniza. — Ar tu turi ryšius?

— Ne. Mūsiškių pasiliko tik žiuljenas. Bet kaip jį rasti? Aš maniau, kad jis ateis... O gatvėmis jis nevaikščios — dabar kiekvienas žmogus pastebimas. Jie ieško... Kiapas neveltui pasiliko — jis dirba su jais.

— Reikia ką nors daryti. Klodai! Pabėgėliai grįžta, ir pirmiausia jie klausia — kaip komunistai?... Negalima laukti. Nusikalstama!

— Hektografas yra. Rašalas, popierius, viskas išliko. Tik nėr kas daryti... Argi mudu žinome, kas dabar rašyti?

Jis skaudžiai užsikosėjo. Deniza tylėjo. Ji suprato sumanymo beprasmiškumą: aišku, Klodas — geras draugas, drąsus, viskam pasiryžęs. Bet jis nežino... Kaip ir ji. O užmegzti ryšį nėra su kuo...

Susikūprinusi ji sėdėjo prie lango. Priešais ją tiesėsi negyva gatvė. Ir kažkaip staiga ji prisiminė viską. Ta gatve žygiavo demonstracija. Deniza pamatė raudonas šerpes balkonuose, išgirdo dainas. Medžiuse, kaip žvirbliai, rėkavo vaikai. Moterys kilnojo kumščius. Viskas mirgėjo, aidėjo, virpėjo. Kolonos priešakyje žingsniavo Mišo. Deniza išsitiesė. Mišo, tu čia? Jis neatsakė. Jis žingsniavo ir žiūrėjo tiesiai priešais save. Labai aukštas ir linksmas. Žygiavo per apkasus, per vokiečius — Mišo žino, nepaklys, neatsiliks. Kaip ji galėjo manyti, kad Mišo užmuštas? Jo negali užmušti. Mišo eina.

Neaiškiai šypsodamasi, Deniza judino lūpas.

— Klodai, duok popieriaus.

Jam pasirodė, kad ji rašo eilėraštį; pirštų galais jis pasitraukė į kampą. O Deniza ieškojo žodžių, jautė — jie greta, ir negalėjo jų rast. Vėl prisiminė frazė, kurią ji kartojo bulvaruose: "Ir tai — Paryžius?..." Ir žodžiai ėmė plaukti, lenkdami vienas kitą: "Revoliucijos lopšys... Komunos miestas... Prancūzijos širdis..."

Jai pasirodė, kad ji girdi balsą kareivių, kurie bastosi, visų palikti. Balsą belaisvių — jie pakeliais skaldo akmenis, iš jų tyčiojasi hitlerininkai. Balsus pabėgėlių — ilgi, baisūs keliai, o žmonės klajoja, klajoja... Kalbėjo prancūzų liaudis. Ir toliau — kitos... Ir mažytė moteris, viena, tuščiame mieste, girdėjo raudojimą, tylą, neapykantos ir nevilties žodžius. Ji rašė nesustodama, tarsi jai kas nors diktuotų.

Klodas perskaitė ir tyliai nusišluostė akis; sutepė veidą — ranka buvo rašaluota violetiniu rašalu.

— Deniza, kaip tu tai parašei?...

— Tyliau!

Ji išgirdo sunkius patrulio žingsnius. Paskui garsiakalbis, pastatytas mašinoje, suriko:

— Skirstykitės į namus! Laikas! Skirstykitės į namus! Laikas!

38

Nacionalinis susirinkimas, sušauktas maršalo Peteno, turėjo posėdžiauti Viši. Iškilmėms buvo paruošta Kazino salė. Čia Montinji dar neseniai lošė pokerį, o Žozefina, stengdamasi pamiršti Liusjeno burtus, šoko tango su Venecuelos pres-atašė.

Katastrofa užtiko Viši keletą tūkstančių kurortininkų, kurie mineraliniuose vandenyse gydė kepenis. Žiemą kai kuriuose viešbučiuose buvo įrengtos karo ligoninės. Dabar chalatais apsivilkę sužeistieji ir ligoniai liūdnai žiūrėjo į margą minią. Viši nebuvo galima pažinti. Čia suvažiavo ne tiktai senatoriai ir deputatai, bet visa Paryžiaus grietinėlė: pramonininkai, spekuliantai, stambūs valdininkai, žurnalistai, kokotės. Kiekviename žingsnyje buvo girdėti: "Ak, tai jūs, grafe!...", "Ech, Žiuli, ir tu prasiveržei!...", "Bet kurgi mūsų pupytė?..."

— Visi jaudinosi: šiandien — svarbi diena, šio nepaprasto sezono viršūnė, nacionalinio susirinkimo seansas. Lavalis norėjo apsieiti be ceremonijų, tačiau Breteilis mėgo ritualą; Trečiąją respubliką buvo nutarta palaidoti su pompa.

Tessa ilgai ruošėsi šiam įvykiui. Kaip visada, jis buvo optimistas; atsigavęs iš kelionės susijaudinimų, jis jautėsi sveikas ir norėjo gyventi. Jis ilgai įrodinėjo sau, kad maršalo išmonė jam esanti paranki: iš išrinktojo jis pasidarysiąs skirtacis, tai būsią ramiau. Vis dėlto sielos gilumoje Tessa buvo neramus; nenoromis prisiminė Deserio žodžius: "Vargšė sena blakė". Aišku, Deseris kvakštelėjo, bet jo įžeidžiamuose žodžiuose truputis tiesos: Tessa buvo išnaudojamas; jo garsiu vardu prisidengdavo kiti; o dabar nori jį nustumti; kas laiduos, kad rytoj jo neišmes? Dešiniesiems jis radikalas. Bordo mieste jam šypsojosi, o čia Lavalis praėjo pro šalį, vos pasisveikinęs. Kai citrinadas paruoštas, su išspausta citrina nesivaržoma.

Tessa buvo bepravirkstas: visi jį skaudžia. Argi jis nepadėjo Lavaliui? Kas tūpčiojo apie biaurųjį ispaną, kada reikėjo susitarti su vokiečiais? Kas įrodinėjo radikalams, kad Kompjeno sąlygos visiškai priimtinos? Trumpa jų atmintis!... Bet ir savieji jo nesuprato. Išdiduolė Deniza... Kaip jis ją mylėjo, kaip lepino! Dabar vokiečiai nupiaus jai galvą. Baisu pagalvoti! Hitleris nejuokauja. Todėl ir laimėjo... Kaip gyvens Deniza?... Tessa du kartus nusišnypštė: ašaros bėgo į nosį. Paskui jis atsiminė ugningą Liusjeno ševeliūrą ir baugiai pasišiaušė. Liusjenas tikrai suterš Tessa vardą. Tai jam įgimta, jis į dėdę Viktorą. Tiktai Viktoras išsisuko ketveriais metais, o Liusjeno užsimojimas baisus — apsigimęs nusikaltėlis. Bet gal Liusjeną užmušė?... Baigsis Tessa giminė. Bet ir Prancūzija baigsis... Tessa mostelėjo ranka. Staiga jo veidas pasidarė piktas: niekšė Poletė, tur būt, dainuoja savo dainuškas vokiečiams; jai nerūpi nacionalinis gedulas, by tik pasitaikytų jaunesnis ir žvalesnis.

O po valandos Tessa nuotaika pasikeitė: užteko menkniekio — paskambino Breteilis, paklausė: "Kaip savijauta?", ir Tessa suprato, kad jis dar reikalingas. Tiesa, jis atsisakė kalbėti posėdyje, demaskuojant masonus; užtat jis pasakysiąs trumpą, bet ryškią kalbą. Jam pavyko išaiškinti, kad "L'Humanite" buvę išspausdinti Elzaso žydo valdomo baldų fabriko skelbimai. Tessa galės surikti: "Auksinės nematomos grandinės jungė žydų kapitalą su komunistais. Taip užgimė nusikalstamasis karas..."

Paskutinę minutę Breteilis nusivedė Tessa į šalį: "Bus geriau, jei tu nekalbėsi." Tessa įsižeidęs ėmė mirksėti. Breteilis paaiškino: "Takto reikalas. Krašto nervai apnuoginti, tenka skaitytis su 'galiorka.' Iškas praeitį: Stavickį, Liaudies frontą..." Tessa sutiko, bet vėl paniuro: jis norį gyventi, o po juo žemė dreba.

Jį truputį nuramino Grandelis (vakarykščiai jis buvo atvažiavęs iš Paryžiaus). Pamatęs Tessa kazino foje, Grandelis pribėgo, buvo malonus, pasakojo apie sostinę:

— Pradžioje buvo maža žmonių, bet dabar miestas po truputį prisipildo. Norima net operą atidarytį... Aplamai, vokiečiai padarė tvarką. Laikosi jie gerai, nepasakysi, kad užkariautojai, greičiau globėjai...

Priėjo deputatai; tylomis klausėsi Grandelio. Vienas senatorius pasakė: "Oho!:..", negalima buvo suprasti, ar jis Grandelio pasakojimu sužavėtas, ar paspiktinęs.

Beržeri stipriai paspaudė Tessa ranką:

— Gerai, kad tu čia poste. Aš buvau įsitikinęs, kad tu nepaliksi Prancūzijos sunkią valandą.

(Bus daugiau)

CLEVELANDO ŽINIOS

Industrial Rayon Corp. Kels Kainas ant Rayon

Industrial Rayon Corporation paskelbė, kad jos išdirbtas produktas bus pakeltas abelnai 5½%. Ta dalis, kuri eina tekstilės industrijai (textile rayon) bus pakelta 9%, o dėl padangų (tires) 4 nuoš. Ir tas įeina į galią pirmą dieną rugsėjo (Sep.).

Žinoma, visą bėdą verčia ant aukštų algų darbininkams. Unija sako, kad kiekvienas tos korporacijos darbininkas kompanijai uždirba po $4,898 į metus (tai yra, nuo liepos mėn. 1947 iki liepos mėn. 1948, tiek darbininkai uždirbo kompanijai). Unija stato klausimą, kodėl kompanija to nepaskelbia viešai, bet vis skelbia kainų kėlimą ant produktų, metant bėdą ant darbininkų algų pakėlimo.

★ ★ ★

Jau ir Press'ui Įkyrėjo Tie "Šnipų" Tardymai

Rugpjūčio 13 d. jau ir Cleveland Press rašė prieš tą "šnipų" tardymą neamerikinio komiteto Washingtone. Sako, kad tai pavojinga Amerikos sąžiningiems piliečiams. Kad tardomi neatsako į jiems statomus klausimus, Press sako, kad jie tuom naudojasi savo pilietinėmis-civilėmis teisėmis. Sako, kad valdžios darbininkai neatsakinėdami į klausimus naudojasi penktu pataisymu prie konstitucijos. Tas pataisymas sako, kad nei viena ypata negali būti verčiama atsakinėti į tokius klausimus, jeigu jie nėra kriminališkai prasižengę ir neapkaltinti grand džiurės. Ir panašius kaltinimus negalima daryti ypatai du kartus, nes tai atsiliepia į žmogaus visą gyvenimą.

Toliau primena ir pirmą konstitucijos pataisymą, kuris nusako, kad žmogų negali priversti sakyti, ar priklauso prie Komunistų Partijos ir ar yra komunistas. Pirmas pataisymas taipgi garantuoja laisvę susirinkimų, laisvę žodžio ir laisvę spaudos visiems piliečiams. Tokiu būdu nėra galimybės ypatą apkaltinti už neatsakinėjimą į tuos klausimus. Ir negalima už tai bausti.

Tai, matyti, ir Press'ui jau įkyrėjo tie "šnipų" tyrinėjimai.

★ ★ ★

Trečioj Partijos Kandidatūra Užtikrinta

Wallace ir visi kiti Progresyvės Partijos kandidatai bus ant baloto Ohio valstijoj šį rudenį, kaip buvo pranešta iš Columbus, O., rugpiūčio 18-tą. Valstijos sekretorius pareiškė, kad buvo priduota ganėtinai parašų visose apskrityse. Tas reiškia, kad dabar pasilieka mums, Ohio piliečiams, pasiraitoti rankoves ir veikti už Progresyvę Partiją, kad tos partijos kandidatai laimėtų.

Socialistų partija negavo vietos ant baloto Ohio valstijoj. Generalis prokuroras Hugh S. Jenkins išmetė peticiją, nes neišpildytos visos Ohio valstijos balsavimo taisyklės. Socialistų grupė sako kels protestus prieš tai.

★ ★ ★

Antradienio Vakare per Radiją Kalbėjo Gus Hall Ir Kirshmerik

WHK kas antradienio vakarą, 8 valandą, turi programą, kurią vadina Press Club. Į tą Press Club buvo užkviesti du komunistai. Gus Hall kalbėjo apie areštavimą jo ir primetimą jam nepamatuotų kaltinimų, būk jis su kitais komunistais suokalbiauja nuversti Amerikos valdžią.

Po jo kalbos buvo statomi klausimai jam ir Kirshmerikui. Tie klausimai buvo tokie juokingi, kad rimtas žmogus niekaip negalėjo klausytis nesijuokęs. Štai vienas iš tų klausimų: ar ne teisybė, kad komunistai boikotavo europinį karą patol, pakol Hitleris neužpuolė ant Rusijos? Į tą klausimą davė platų atsakymą su paaiškinimu ir buvo matyti, kad klausėjai buvo nepasitenkinę.

V. M. D.

Šanghai. — Įvedus naujus popierinius pinigus, dar labiau viskas pabrango čiang Kai-šeko Chinijoj.

Žinios iš Lietuvos

Vieno Valsčiaus Statybos

MAŽEIKIAI. — Vokiškieji okupantai, atsitraukdami, visiškai sunaikino valsčiaus centrą—Laižuvą. Darbo žmonės ryžtingai likviduoja okupacijos žaizdas. Miestelyje atstatyta ir pilnu pajėgumu veikia moderniška mūrinė pieninė, pradėta progimnazijos rūmų statyba, įrengta lentpiūvė. Plačiai išsivystė individualių namų statyba.

Ypač plečiasi naujų statybų darbai kaime. Neseniai įkurtuves šventė Purplių apylinkės valstiečiai — J. Keršis, A. Lizdenis, Laižuvos apylinkės valstietė O. Marcinkevičiūtė ir kiti.

M. Juodis.

Naujas Bibliotekų Darbuotojų Būrys

KAUNAS, liepos 8 d.—Praėjusiais metais prie Kauno mokytojų seminarijos buvo atidarytas bibliotekos skyrius su vienerių metų mokymusi. Neseniai buvo išleistą pirmoji respublikoje bibliotekų specialistų laida. Skyrių baigė 85 žmonės. Mokslo metu jie išklausė bibliotekinio darbo, bibliografijos ir darbo metodų su skaitytojais kursą. Visi klausytojai vyksta dirbti į miesto ir apskričių bibliotekų skaityklas vedėjų pareigoms.

Naujais mokslo metais bibliotekų skyrius prie seminarijos praeis 3 metų mokymosi kursą.

WATERBURY, CONN.

LAISVĖS PIKNIKAS

Rengia Waterbury Lietuvių Organizacijos paramai dienraščio Laisvės

Sekmadienį, Rugsėjo 5-tą (Sept. 5th)

(Ant rytojaus Labor Day Šventė, bus progos pasilsėti)

ĮŽANGA 40c (taksai įskaityti) PRADŽIA 1 VAL. DIENĄ

Laisvės Choras, iš Hartford, Conn., kuris dalyvaus programoje

LIETUVIŲ PARKE, CHESTNUT HILL RD.

John Satulos Orkestra Gros Šokiams

PROGRAMAS

LAISVĖS CHORAS
vad. Wilma Hollis,
iš Hartford, Conn.

VILIJOS CHORAS
vad. Gertrude Ulinskaitės,
iš Waterbury, Conn.

Antanas Bimba Laisvės Redaktorius

sakys prakalbą svarbiais dienos klausimais, kurie rūpi kiekvienam mąstančiam žmogui. Išgirskite Antano Bimbos prakalbą, išgirskite gražių liaudies dainų programą, paremkite savo dienraštį Laisvę.

CHICAGOS ŽINIOS

VIRŠ 7,000 DALYVAVO "VILNIES" PIKNIKE

Chicagiečiai Pasmerkė Juodosios Reakcijos Pakalikus, Provokacijų Šinkorius ir Trečio Karo Kurstytojus

Sekmadienį, rugpiūčio 22 d., Justice Park Gardens, "Vilnies" piknike buvo žmonių daugiau kokia pustrečio tūkstančio, kaip pastaraisiais metais mūsų piknikuose būdavo. Pagal apskaičiavimą, viso buvo virš 7,000. Ypatingai jaunimo buvo geras trečdalis; tai labai džiugus reiškinys.

Programa tęsėsi pustrečios valandos, kuri susidėjo iš kalbų ir trijų chorų dainų. Vyriausiu kalbėtojum buvo Grant Oakes, ūkio Padargų Unijos nacionalis prezidentas ir Progresyvės Partijos kandidatas į gubernatorius.

Nuo Amerikos Civilių Laisvių Kongreso kalbėjo Herbert March, United Packinghouse Workers unijos buvęs direktorius. March kalbėjo apie areštą 12-kos Komunistų Partijos vadų ir reikalą sukelti $250,000 gynimui areštuotųjų ir vedimui jų bylos.

Kalbėjo Dr. M. Palevičius, iš Detroit, Mich. Jis puikiai nušvietė provokacinius "Naujienų" melus. Publika lydėjo jo kalbos sakinius aplodismentais, kai jis pajuokė ir pasmerkė provokacinių melų šinkorius.

Kalbėjo mūsų veteranai ir Progresyvės Partijos darbuotojai: Vytas Yotka ir Franas Mikužis. Jų kalbas lydėjo publikos aplodismentai.

Kiti du jauni Progresyvės Partijos darbuotojai trumpai sakė savo žodį: Vincas White, iš Peoria, Ill., ir Bert Davis, Kenosha, Wis.

Houston Žebraitis, kuris kandidatuoja ant Bailiffo, perstatė Grant Oakes.

Trumpai kalbėjo Leonas Prūseika.

Koncertinę programą išpildė trys chorai: Ukrainiečių Choras po vadovyste Sophie Woromey, Rockfordo Moterų Choras vadovystėj Mrs. John Andrick Jr., ir Aido Choras vadovystėj Dorothy Yuden.

Programos vedėju buvo Leonas Jonikas.

Svečių buvo iš arti ir iš toli. Du didžiuliai busai ir pustuzinis mašinų atgabeno arti šimto rockfordiečių. Iš Kenosha didžiulis busas ir pusė tuzino automobilių buvo atvykę į dienraščio didžiulį pikniką.

Iš Waukegano buvo daug žmonių, kurių visų negalima buvo suskaityti.

Turėjome svečių iš Cudahy, Sheboygan, West Allis, South Beloit, Aurora, St. Charles, Benton (Ill.), Gary (Ind.), South Bend (Ind.); iš toliau: Detroito, Clevelando, New Yorko ir Los Angeles.

Bet pačių chicagiečių buvo labai daug iš visų kolonijų. Buvo daug stakjardų ir Harvester darbininkų. Visų kolonijų veikėjai su šypsa ant veidų reporteriui žymėjo, kad daug svieto yra iš kiekvienos kolonijos. Jie sakė, kad lietuvių yra "Vilnies" piknike, kurie turėjo būti kitur, bet pasirinko dalyvauti pas mus.

Nežiūrint, kad 8 kalbėtojai kalbėjo, kurių trys pasakė po pusvalandžio kalbas, ir chorai protarpiais dainavo, publika klausėsi ir nesiskirstė. Kaip kalbėtojus priėmė ir palydėjo aplodismentais, taip ir chorų dainas ir privertė daugiau jų sudainuoti.

Aišku, kad "Vilnies" piknike buvo suvažiavę žmonės, kurių didžiuma rūpinasi šiandienine įtempta padėtimi ir Progresyvės Partijos role šiuose rinkimuose. Bet atvažiavę nebuvo apvilti. Jie gavo atsakymus į daugelį klausimų, kurie kvaršina jų galvas.

Rep.

Dulles Kursto Bažnyčias Prieš Sovietus

Amsterdam. — Prezid. Trumano užsieninės politikos patarėjas, republikonas John Foster Dulles, kalbėjo pasauliniame protestantų bažnyčių suvažiavime, pasakodamas, kad sovietizmas esąs didžiausias krikščionybei pavojus.

U.N. Economic and Social Council Meets

The 18-country United Nations Economic and Social Council has been in session in Geneva, Switzerland. Before the Council, shown above, come some of the world's most pressing problems —from what to do about inflation to expanded social welfare services. Actual Council meetings are held in the former headquarters of the League of Nations, now occupied by the U.N.

VIENA SAVAITĖ L. M. S. KURSUOSE

(Tąsa nuo 3-čio pusl.)

laipsniais baigusi mokslą Chicagos Universitete, studijavusi kalbas, pedagogiją. Taip pat baigusi American Conservatorijoj balso, piano ir metodikos skyrius. Balso, piano mokslą studijavo ir su privatiniais mokytojais. Dabartiniu laiku Helena St. Louis Universiteto, Webster College skyriuje, piano ir balso mokytoja ir muzikos skyriaus prižiūrėtoja (supervisor).

Pečiukaitė turi viską, ko mokytojai reikia, muzikoje ji yra maestro. Ji turi žinojimą, teoriją, balsą ir gabumus, kaip tai perduoti studentams. Jaunesnieji chorvedžiai, solistai ir eiliniai choristai daug vertingų pamokų gauna iš šios talentingos mokytojos lietuvaitės. Neabejoju, kad ir sekamai vasarai bus norima gauti ši gerbiama mokytoja.

Atostogų kursuose dalyvauja keletas daugiau ir mažiau žinomų muzikos studentų-talentų. Kiekvienam stebėtojui krinta į akį Norma Čeponytė. Apie Normą mes išgirdome tik tuomet, kai iš Worcesterio Aido Choro pasitraukė visų gerbiama mokytoja J. Karsokienė. Jos vietą užėmė Norma Čeponytė. Tai mergaitė, sakoma,—"gera, kaip auksas." Norma dar tik devyniolikos metų, baigusi Major Howard Beal High School, Shrewsburyje. Dabar ji lanko biznio mokslų mokyklą (Worcester School of Business Science). Norma studijuoja medikalės sekretorės profesiją. Bet tai ne viskas. Norma jau ketvirti metai, kaip lavina savo balsą dainavimui. Ji jau gera solistė, dabar ir Aido Choro mokytoja. Norma vikri ir prie šokių, ir pakalbėt į publiką, ir prie žmonių prieit. Norma taip pat veikė daug mokyklos paruošimo komisijoj.

Mokykloje ir Gertruda Ulinskaitė iš Waterbury, Conn. Ulinskaitę mūsų publika jau gerai pažįsta. Ji dainininkė-solistė, dalyvavo mūsų festivaliuose — Chicagoj ir Brooklyne. Gertruda yra mokytoja Vilijos Choro. Ji taip pat lavina dainavimo balsą su mokytoja Henrieta Wakefield, Norwalk, Conn. Gertruda kalba lietuviškai, ji moka sujungti jaunimą ir senimą viename chore.

Bet vienas naujas vardas daugelį nustebino ir sužavėjo, — tai vardas Lawrence Bakūno, iš Bridgeport, Conn. Trumpiau čia jį vadina *Larry*. Jis dar lanko Eastern School of Music, Rochester, N. Y. Šis jaunas vaikinas muzikalį savo talentą išreiškia smuiko instrumentu. Jis dar lanko mokyklą, bet jau artistas - smuikininkas. Jo rankose smuikas gali verkti, juoktis ir žavėti publiką. Parengime, kurio programą pildė studentai, Larry, kaipo smuiko solistas, pasirodė žavėjančiai. Ir publika jį greitai pažino, jo talentą įvertino gausiais aplodismentais.

Čia kalbėjome tik apie vienos savaitės kursų veiklą. Daugiau apsistojome prie mažiau žinomų talentų. Tai nereiškia, kad kiti neužsipelno šilto įvertinimo. Tai darėme tik todėl, kad kai kurie jau mūsų publikai daugiau yra pažįstami. Taip pat teko kalbėtis su eile Worcesterio veikėjų, dirbančių prie mokyklos ir kitose organizacijose. Bet neužsirašiau jų vardus, pavardes. Manau, tai padarys kiti.

Mokyklos komisijoj nuo worcesteriečių veikia Norma Čeponytė, Marė Sukackienė, Helena Gurskienė. Nuo LMS 3 Apskrities Mildred Stensler, Harry Mitkus ir Walter Žukas.

V. Bovinas.

Lowell, Mass.

Progresyvės Partijos Veikla

Progresyvių Partija šiame mieste jau atidarė savo pastovią buveinę — 98 Central St., Lowell. Vietinis skyrius jau spėjo gražiai pasirodyti kovoje prieš Eastern Mass. busų kompaniją, už nuženiminimą busų važiuotės fėrų. Bus vedama ir daugiau kovų: prieš aukštas produktų kainas ir kitus kasdieninio gyvenimo pagerinimus.

Dabar yra rengiamos prakalbos **šį trečiadienį, September 1,** 8:00 p. m., YWCA patalpoje, John Street, Lowell. Kalbės žymus darbuotojas už Wallace Clifford McAvoy, buvęs sveikatos komisionierius New Yorko miesto. Įžanga visiems veltui. Ten bus ir gražaus pamarginimo.

Gi rugsėjo (Sept.) 5 dieną, tai sekmadienis, Progresyvė Partija rengia gražų pikniką Freemano miške, kurio uždarbis eis partijos veiklai. Busas veš žmones į pikniką nuo Kliubo svetainės 14 Tyler Street.

"Laisvės" Report.

Berlin. — Sovietų vyriausybė paleido amerikinį korespondentą, kuris buvo suimtas už perėjimą į sovietinę Berlyno dalį be leidimo.

PRANEŠIMAI

PHILADELPHIA, PA.

Veikiančio Komiteto susirinkimas įvyks rugsėjo 1, kaip 7 val. vak., Liaudies name, 735 Fairmount Ave., Phila., Pa. Visi delegatai ir organizacijų nariai, kviečiami atsilankyti į šį susirinkimą; ir dar kurie neapsiėmę dirbti dienraščio "Laisvės" piknike. Komisija meldžia jus apsiimti, nes piknikas įvyks tik už 3 dienų po susirinkimo, o svečių atvažiuoja iš tokių miestų iš kurių dar mūsų rengiamam "Laisvės" piknike nebuvo atsilankę, tad mes turime visus gražiai aptarnauti, o veikiausiai ir vietinių daugelis susirinks, nes tikėsis susitikti su pažįstamais ar giminėmis. Beje, piknikas įvyks toj pačioj vietoj, kur pereitą metą buvo, — Crescent Picnic Grounds, Gloucester Heights, N. J.

Valdyba (204-5)

BINGHAMTON, N. Y.

ALDLD 20 kp. moterų skyr. susirinkimas įvyks 3 d. rugsėjo, Liet. salėje, 315 Clinton St., 7:30 v. v. Draugės, šis susirinkimas bus gana svarbus, tad visos būtinai turime dalyvauti jame, nes turime daug svarbių reikalų atlikti. — M. K. (205-206)

HARTFORD, CONN.

Sekmadienį, rugsėjo (Sept.) 5 d., 1948, Laisvės Choras rengiasi važiuoti į spaudos pikniką, kuris įvyks Lietuvių Parke, Chestnut Hill Rd., Waterbury, Conn. Todėl, kurie norite važiuoti busais, tai tuojau užsisakykite sėdynes, nes tai jau bus paskutinis piknikas (išvažiavimas). Busai išeis nuo Laisvės Choro svetainės, 155 Hungerford St. Tel. 7-6126. — F. J. Repšys. (206-8)

Cleveland, Ohio

Įsigijome Nuosavą Namą

Vietinis LDS Kliubas nupirko sau namą ir atrodo, jog greitu laiku turėsime visi prisidėti šiek tiek su savo darbu jo įrengimui. Nėra paslaptis, jog mūsų tarpe yra visokių amatų ekspertų, kurie nesigailės įdėti bent po keletą valandų savo darbo kliubo įrengimui.

Tuom pačiu laiku visos 3 vietinės LDS kuopos: 55, 138 ir 201 rengia pramogą, kurios visas pelnas skiriamas kliubui indų supirkimui. Pramoga įvyks rugs. 5 d., popiet. Kviečiami visi atsilankyti ir paremti tą gražų sumanymą.

★ ★ ★

LDS 4 Apskr. Konferencija

Spalių 17 d. Lietuvių svet., 6835 Superior ave., įvyks LDS 4-to Apskričio konferencija. Visos apskr. kuopos raginamos ruoštis prie šios konf., sužiūrėti ar kuopa yra pilnai užsimokėjusi duokles į Apskr., paruošti kuopų raportus konferencijai ir išrinkti pilną skaičių delegatų, tai yra, vieną delegatą nuo kiekvieno desėtko narių.

Konferencijoje numatoma, bus reikalas apkalbėti netik LDS, bet ir plačius mus visus liečiančius visuomeninius reikalus. Konferencijon kviečiami netik delegatai, bet ir šiaip visuomenės veikėjai.

J. Žebrys.

Piknikas LLD Centro Paramai

LLD trys kuopos sumanė rengti pikniką. LLD centro naudai: popieros nupirkimui ir knygų išleidimui, nes popiera labai pabrango, o mokesčiai tie patys, tai tas labai apsunkina knygų leidimą.

Piknikas įvyks rugsėjo (Sept.) 12 d., J. ir A. Rūbų ūkyje. Clevelandiečiai beveik visi žino tą vietą, Burton, Ohio. Reikia važiuoti 422 keliu už Chagrin Falls apie 13 mylių. Kada privažiuosit dvišakį kelią, tai ir tėmykite po dešinei namą, ant kurio viršaus yra geležinės grotos, ir tada sukite į kiemą.

Clevelandiečiai ir ūkininkai esate kviečiami į paskutinį šių metų pikniką, nes daugiau piknikų nebus. Bus gera orchestra dėl šokių ir bus gėrimų ir užkandžių. **Komisija.**

ANGLAI REIKALAUJA SUVALSTYBINT ALŲ

London. — Valdinių Anglijos Darbininkų-Tarnautojų Sąjunga reikalauja perimti į valstybės nuosavybę alaus ir tabakos pramones.

Indijos valdžia ketina pirkti iš Amerikos daug įrengimų, reikalingų savo plieno pramonei išvystyti.

Jeruzalė. — Kartojasi susikirtimai tarp žydų ir arabų.

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI

MOULDERIAI
Patyrę prie ten brass molds
Hollywood Novelty Co.
187 EAST BROADWAY, N. Y. C.
Telephone GRamercy 5-0511
(205-5)

IDEALIŠKA VIETA VAKACIJOMS

Geram poilsiui praleiskite savo vakacijas ant moderniškos farmos, su visais patogumais, aukštai ant kalno, 2½ valandų iš New York miesto.

KAINA $35 Į SAVAITĘ

Puikiausias valgis, didelis, oringas kambarys, arti maudynių.

Mrs. Nellie Dauenhauer
R.F.D. 1, Box 325, Stone Ridge, N. Y.
Telefonas High Falls 3185

Keirodis: Short line bus iš Dixie Hotel, 8th Ave. ir W. 42nd St. Išlipkite Rosendale. Arba imkite laivą nuo W. 42nd St. ir išlipkite Kingston Point.

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)

Laidotuvių Direktorius

Liūdesio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniška patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimų ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.
Telefonas Poplar 4110

August Gustas
BELTAIRE FLORIST
Lietuvis Kvietkų Pardavėjas
6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.
(kamp. 68th St.)

Atsitikime varduvių, sukakčių, sirgimų, šermenų ir tt., telefonuokite

SHoreroad 8-9330

Ir Gustas jums tuojau pristatys gėlių bukietą ar vainiką, ko jūs reikalausite.

Specialistai Pritaikymui
Šermenims, Vestuvėms ir Bankietams

Užsakymus taipgi galima priduoti per PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc., 354 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

Paul Gustas Funeral Home,
INC.
354 MARCY AVENUE, BROOKLYN 6, N. Y.
Skersai gatvės nuo Armory
LIETUVIS LAISNIUOTAS GRABORIUS

Telefonuokite dieną ar naktį
EVergreen 7-4774

Naujai išdekoruota šermenų koplyčia, kur šeimos patogiai gali atiduoti paskutinę pagarbą savo mylimiesiems, prakilniuose namuose be ekstra išlaidų.

Du kambariai šermenim, didelis puikiai įruoštas kambarys pasikalbėjimam ir parūkymui.

Asmeniški aptarnavimai suteikiama šeimom sulyg pareikalavimo. Mūsų telefonas niekad nemiega.

J. J. Kaškiaučius, M. D.
530 Summer Avenue,
Newark 4, N. J.
HUmboldt 2-7964

Matthew BUYAUSKAS
Laidotuvių Direktorius

Liūdnoje valandoje simpatiškai ir asmeniškai patarnauja už prieinamą atlyginimą.

Moderniškai įrengtos Koplyčios
426 LAFAYETTE ST.,
Newark 5, N. J.
Tel. MArket 2-5172

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus
Darome ir Pritaikome Akinius

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8842

F. W. Shalins
(SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. Virginia 7-4499

Joseph Garszva
Undertaker & Embalmer
Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker
231 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 8-9770

LINKSMUMAS DIENOS PIETUOSE
Valgykite Pietus pas
HAPPY DAYS RESTAURANT & BAR
426 South 5th St., Brooklyn, N. Y.

PIETŪS 60c.	VAKARIENĖ 85c
Iš 5-ių patrovų	Iš 7-ių patrovų

VAKARIENĖ ŠEIMAI IŠ DVIEJŲ
8-ių Patrovų Gerai Suderinto Valgio $1.60

Tai vieta, kurioje jūs jausitės kaip namie. Viskas patogu ir malonu. Mandagus patarnavimas.

Kiekvieną šeštadienį įvyksta puota, pasivaišinimas bei parė. Prašome užeiti pasilinksminti. Nesigailėsite.

Salę išnuomuojame dėl puotų, pokilių, krikštynų, parių, vestuvių. Žemos kainos už viską.

Valgiais ir gėrimais aptarnaujame žemom kainom.

RONKONKOMA 8634

TELEPHONE STAGG 2-5043

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
Laisniuotas Graborius

Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.
Puikiai Įrengtos Dvi Koplyčios, Dnodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Šiluma Tebevargina Newyorkiečius

Temperatūra New Yorke vis tebesilaiko rekordiniai šilta. Šeštadienį buvo 99 laipsniai. Sekmadienį 92.8 laipsniai.

Milionai žmonių praleido šeštadienį ir sekmadienį pajūriuose. Vien Rockaways per 3 dienas turėjęs 3,650,000 lankytojų. Tačiau ne visi tuomi galėjo pasinaudoti. Ne visti drįso rizikuoti varganą kelionę į pajūrius. Ypatingai turintiems keliauti per visą miestą iš senmiesčių ilga kelionė vargiai atsimokėtų už vėsų patogumą pajūryje. Tad daugelis vėsinosi namie, kaip mokėjo: ant šaligatvių, ant stogų, maudynėse savo bute, susiedijų prūduose. Prūdai buvo perpildyti.

Karščiai skaitomi buvę priežastimi 27 mirimų bėgiu pastarųjų keturių rekordinės šilumos dienų.

Naktį iš sekmadienio į pirmadienį, taipgi pirmadienio priešpietį temperatūra buvo pakenčiamesnė. Oro pranašai sako, kad karščiams jau atėjęs galas.

Norite Atgauti 5 Centų Fėrą---Pasirašykite!

Paskutinė proga pasirašyti peticijas už sugrąžinimą 5 centų fėro yra šiandien, rugpjūčio 31-mą. Peticijos turės būti sugrąžintos jas išleidusiai Amerikos Darbo Partijai ne vėliau rugsėjo 1-mos. Rašosi tik piliečiai. Uždėjus ant baloto, piliečiai turės progą balsuoti už ar prieš 5 centų fėrą ateinančiuose rinkimuose.

LDS 1 Kp. Narių Atydai

Daugelis LDS 1-mos kuopos narių yra pasimokėję tiktai iki liepos 1-mos dienos. Pasižiūrėkite į savo mokesčių knygelę. Jeigu ten sekretoriaus paskutinių kartu pažymėta liepos (July) mėnesį, tad būtinai ateikite šį ketvirtadienį, rugsėjo 2-rą, 7:30 vakaro, Laisvės svetainėje, ir pasimokėkite pirmiau, negu liksitės suspenduotu.

Finansų Sekretorius

PATAISA

Vakar dienos Laisvėje, rašte "Sugrįžo iš Ligoninės," aprašomojo pavardėje įvyko klaida. Turėjo būti: Sugrįžo iš ligoninės Gustas Diržuvaitis.

SUSIRINKIMAI

Richmond Hill, & EAST NEW YORK, N. Y.

LDS 13 kp. susirinkimas įvyks rugsėjo 2 d., 8 v. v., Liberty Auditorium, 110-06 Atlantic Ave. Kviečiame narius dalyvauti, nes bus iš LDS Centro narys, kuris duos svarbius pranešimus apie mūsų organizaciją. — M. Klimas. (205-206)

Lietuvių Wallace for President Nariams ir Prieteliams

Iki rinkimų dienos, lapkričio 2-ros, liko tiktai 9 savaitės.

Iki piliečių registracijos, nuo kurios daug priklauso rinkimai, liko vos ketverta savaičių.

Iki didžiojo viso miesto masinio mitingo su Wallace'u ir Taylor'u beliko tik 9 dienos.

Ką atliksime mes, lietuviai, Wallace'o su Taylor'u išrinkimo ir taikos ir demokratijos išlaikymo šalininkai? Tą viską mes apsvarstysime, darbams prisiruošime susirinkę į Lietuvių Wallace for President Klubo susirinkimą. Ateikite! Pakvieskite savo draugus!

Susirinkimas įvyks šį antradienį, rugpjūčio 31-mą, 8 val. vakaro, Lietuvių Amerikos Piliečių Klubo patalpose, 280 Union Ave., Brooklyne.

Lietuvių Wallace for President Klubo Valdyba.

Krautuvių Darbininkų Reikalai Perduoti Arbitracijai

Gimbel ir Sacks 34th St. krautuvių 3,500 darbininkų atstovaujantis CIO Department Store Workers Lokalas 2-ras ir 1,200 Stern darbininkų atstovaująs lokalas 5-tas pradeda derybas su samdytojais prie bešališkųjų tarpininkų.

Abu šie lokalai, kartu su Macy darbininkų lokalu 1-S ir Bloomingdale lokalu 3-čiu praėjusią savaitę buvo užatakuoti unijos centro viršininkų už nepasirašymą Taft-Hartley įstatymo reikalaujamos ausinės, kad lokalų viršininkai nesą komunistais. Jiems nepaklausius, centraliniai viršininkai liepė tų keturių lokalų viršininkams pasitraukti.

Tų keturių lokalų viršininkai, išskyrus vieną, atsisakė atiduoti knygas ir rekordus centralinės valdybos paskirtiems "administratoriams." Tiktai lokalo 1-S prezidentas Sam Kovenetsky pranešė, kad jo lokalo taryba nutarusi vykdyti tą Taft-Hartley įstatymo punktą. Tačiau tas tarimas dar eis nariams perbalsuoti—atmesti ar užgirti.

Posėdžiai po Darbo

Gimbel ir Sacks darbininkų posėdžiai prie arbitratoriaus Paul Hays, Valstijinės Mediation Board raštinėje, 270 Broadway, New Yorke, prasidėjo rugpjūčio 30-tą. Unija spyrėsi, kad posėdžiai įvyktų po darbų valandų, teikiant progą ir eiliniams nariams girdėti, kas tose derybose dedasi, jose aktyviai dalyvauti. Arbitratorius nesutiko.

Stern darbininkų derybom tarpininkauja teisėjas Edward Maguire, buvęs komercijos komisionieriumi. Tie pasitarimai vykdomi American Arbitration Association patalpose, 9 Rockefeller Plaza.

Ko Reikalauja?

Vyriausi darbininkų reikalavimai yra pakelti algas po $10 per savaitę, savaitinės mažiausios (minimum) mokesties $41.50, pakelti nuošimčius nuo pardavimų, ir pagerinto sveikatos apsaugos ir paramos ligoje plano.

Amerikos Darbo Partija Nominuoja Elektorius

Amerikos Darbo Partijos New Yorko Valstijos konvencija susirinko rugpjūčio 30-tą, Hotel Commodore, New Yorke, nominuoti Wallace'o ir Taylor'o elektorius. Mat, prezidentą ir vice-prezidentą galutinai renka taip vadinami elektoriai (rinkėjai) pagal skaičių tos partijos tikietu gautų balsų.

Konvencijoje tikėtasi virš tūkstančio atstovų iš darbo unijų, pilietinių, pašalpinių ir visokių organizacijų susiedijose.

Centraliniam konvencijos mitingui, rugpjūčio 30-tos vakarą, vyriausiais kalbėtojais buvo numatyti Paul Robeson, kongresmanas Marcantonio, ir eilė kitų. Marcantonio kalba, kaipo partijos pirmininko, taikoma atsakymui į majoro O'Dwyer ataką ant darbiečių, buvo su WJZ susitarta leisti radio bangomis nuo 9 iki 9:-15 vakaro.

Trūkęs Vandens Įvadas Užtvindė Dalį Miesto

Anksti sekmadienio rytą, apie 2 valandą, New Yorko West Sidėje trūko didysis vandens įvadas, 36 colių storio. Išsiveržęs vanduo išrausė gatvių plotį ir 50 pėdų ilgio ravą netoli Broadway ir 86th vėje 10 pėdų gilumo 20 pė-St. Užliejo subway. Vandens nutrauktas elektros laidas sustabdė traukinius ne vien tik apsemtame plote, bet ir toli nuo tos vietos, visame ruože tarp Times Square ir 96th St.

Užtruko 7 su virš valandas kol vandenį išpumpavo, sutaisė elektros laidus ir paleido į darbą West Side IRT traukinius.

Išplautoji 96-ta gatvė išbuvo uždara iki 3 valandos po pietų, turėjo uždėti medinį tiltą virš ravo.

Daugelis sklepų tapo užtvindyti. Viena užeiga, The Tiptoe Inn, esanti arti vandens įvado trūkimo vietos, turėjo užsidaryti porai dienų, kada užtvino sklepe esanti virtuvė. Kitos įstaigos, kurios būna uždaromis sekmadieniais, savo nuostolius bus atradusios tik pirmadienį.

Laivynas Mobilizuoja Mechanikų Rezervą

Trečiasis Laivyno Distriktas, su raštine 90 Church St., New Yorke, skelbia mobilizuojąs Laivyno Rezervą iš mechanikų. Jis susidės iš 100 oficierių ir 2,000 vyrų, mokančių įvairius laivų taisymo darbus. Šis bursis prie Naval Shipyard, Brooklyne.

Panašūs būriai būsią mobilizuojami prie visų kitų devynių didžiųjų laivyno uostų po visą šalį.

New York. — Medvilnės (bovelnos) šėrai Wall Stryte nupuolė 10 punktų.

New Yorko Fifth Avenue autobusų stotys bus pakeistos pradedant rugpjūčio 31, pritaikant jas Third Avenue stotims. Ir visų Avenue stotys bus suderintos vienodai. Į šiaurinę pusę einantieji busai stos prie vienišais numeriais gatvių kampų, o einantieji į pietinę—prie poriniais numeriais gatvių kampų.

Mirė

Casper Bumbulis, 66 m. amžiaus, gyveno 123 So. 1st St., Brooklyn, N. Y., mirė rugp. 27 d., namuose. Kūnas pašarvotas grab. J. Garšvos koplyčioje, 231 Bedford Ave. Laidotuvės įvyks rugp. 31 d., Šv. Jono kapinėse. Velionis paliko nuliūdime žmoną Nellie, 3 seseris, vieną tetą ir kitas gimines.

★ ★ ★

Michael Wesoke, 62 m. amžiaus, gyveno 37 Mauer St., Brooklyn, N. Y., mirė rugp. 29 d., Kings Park Ligoninėj. Kūnas pašarvotas grab. J. Garšvos koplyčioje, 231 Bedford Ave. Laidotuvės įvyks rugsėjo 1 d., National Cemetery, Long Island. Velionis paliko nuliūdime žmoną Mary, 3 dukteris ir sūnų.

★ ★ ★

Paulina Baltrūnas, 62 m. amžiaus, gyveno 375-A 19th St., Brooklyn, N. Y., mirė rugp. 27 d., Adelphi ligoninėje, Brooklyne. Kūnas buvo pašarvotas namuose. Laidotuvės įvyks 31 d. rugp., Šv. Jono kapinėse. Velionė paliko nuliūdime vyrą Praną, sūnų Antaną, marčią ir anūką.

Visų trijų viršminėtų laidotuvių apeigomis rūpinasi grab. J. Garšva.

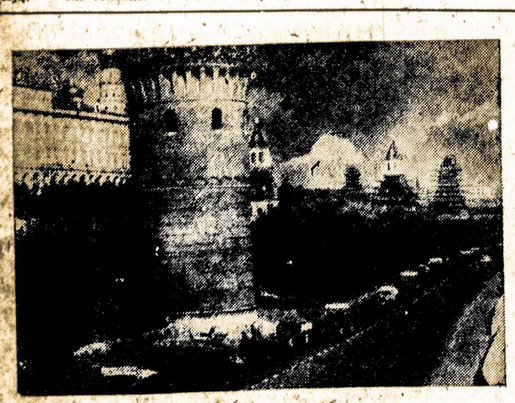

Kolektyviečiai farmeriai atveža Maskvos miestui dovanas iš savo farmų Maskvos įsikūrimo 800 metų sukaktyje. Vaizdas iš "Moscow's 800th Anniversary," naujos tarybinės dokumentališkos filmos. Rodoma Stanley Teatre, 7th Ave. prie 42nd St., New Yorke. Greta tos, rodoma kita spalvinė dokumentališka filma "August 14th."

Jane Powell ir Robert Stack jaunų meilužių rolėse muzikališkoje filmoje "A Date With Judy," rodomoje Radio City Music Hall.

BMT Subvėje Užsidegė Keleivio Pundelis

Trinktelėjo eksplodavęs keleivio pažastyje pakelis BMT traukinyje, einančiame iš 36-tos stoties, Brooklyne. Ir pakelis užsiliepsnojo mėslvai balta liepsna kupiname žmonėmis vagone ketvirtadienio rytą. Pakelio savininkas išbalo ir numetė pakelį ant grindų.

Tuo tarpu vieni išsigandę keleiviai pradėjo spraustis į kitus taip pat perpildytus vagonus. Vienas keleivis, Niles Jacobson, kumštimi išmušė stiklą šėpelės, kurioje radosi gesinimui chemikalas, bet susipjaustė ranką. Tačiau čia pat radosi kitas, Frank Mueller, kuris paėmęs gesintuvą apipurkštė pakelį, užgesino.

Traukiniui atėjus į Pacific St. jau buvo po gaisro. Ir buvęs to pakelio savininkas išėjo nepastebėtas, nesužinota, ką jis vežėsi. Tūlas spėjo, kad pakelyje galėjo būti sodium ir kad prakaitas ar buvusi ore drėgmė galėjusi būti padegimo priežastimi.

Ar Jau Turite Buso Bilietą į Philadelphijos Pikniką?

Piknikas įvyks Sekmadienį, prieš Labor Day

RUGSĖJO 5 SEPTEMBER

Ant rytojaus po pikniko Labor Day šventė. Turėsite progos pasilsėti. Tuojau įsigykite buso bilietą.

BILIETAS $3.25 Į ABI PUSI

Busai išeis 9 val. iš ryto, nuo Laisvės Salės, 419 Lorimer St., Brooklyne.

CENTRAL BROOKLYN

Busas išeis nuo
Napoleono Leitos Krautuvės, 56 Hudson Ave.

Buso tikietų centralbrooklyniečiai gali gauti pas Napoleoną Leitą, pas J. Juška, batų krautuvėje, 187 Sands St., pas K. Benderį ir J. Žemaitį.

BUSAS IŠEIS 8:30 IŠ RYTO

KAINA $3.25 ASMENIUI

Visi centralbrooklyniečiai yra prašomi tuojau įsigyti bilietus.

GYDYTOJAS
S. S. Lockett, M. D.
223 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: 1—2 dienom, 6—8 vakarais
Ir Pagal Pasitarimais.
Telefonas EVergreen 4-0203

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

PEIST LANE DRUGS, Inc.
405 SO. 4th ST.,
Cor. Hewes St.
Brooklyn, N. Y.
Visokiausi vaistai, kosmetikai, kudikiam reikmenys, įvairūs daiktėliai, ligonių kambariui reikmenys už grieštai žemas kainas.
RECEPTŲ SPECIALISTAI.
MAX PEIST, Ph. G.,
EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EVergreen 7-6238

GERI PIETŪS!
Kada norite gerų pietų, kreipkitės į
Lorimer Coffee Shop
Frank Domikaitis
Savininkas
417 Lorimer Street
Laisvės Name
Brooklyn, N. Y.
Kvepiančiai keptos ir virtos mėsos valgiai. Taipgi daržovių ir pieninių valgių gražus pasirinkimas.

Fotografas
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom.
JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kampas Broadway ir Stone Ave., prie Chauncey St., Broadway Line.
Tel. GLenmore 5-6191

Peter Kapiskas

Peter KAPISKAS
BAR & GRILL
Degtinės, Vynai ir Alus
RHEINGOLD
BEER & ALES
★
32 Ten Eyck St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8174

A. Kalinauskas
Parduoda naujas ir taiso sekamas mašinas:
Vacuum Cleaners, Skalbimui Mašinas, Frigidaires, Television ir Radios.
Kreipkitės:
104-12 - 111th Street
Ozone Park 16, L. I., N. Y.
Telefonas VIrginia 3-5397

BAR & GRILL
LIETUVIŠKA ALUDĖ
DEGTINĖ, VYNAS ir ALUS
Kanados
Black Horse Ale
Joseph Zeidat, Jr.
411 Grand St.
Brooklyn, N. Y.

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. A. Petrika
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
Valandos: 9—12 ryte, 1— 8 vakare
Penktadieniais uždaryta.

LITUANICA SQUARE
RESTAURANT
Steven Augustine & Frank Sanko
SAVININKAI
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKŠTIENOS PIETUS SEKMADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĖJE
282 UNION AVE. BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9612

NUPIGINTAS PARDAVIMAS
Aukštos Rūšies Džiūlerių Sandėlio
Susidedant iš Daimantų, Platinų, Auksinių Daiktų, Gold Mountings, Daimantinių Vedybinių Žiedų, Moteriškų ir Vyriškų Auksinių Žiedų, Ir Auksinių Daiktų Visokių Rūšių.
Dailių Moteriškų ir Vyriškų Laikrodžių Didelis Pasirinkimas
Aukso ir Sterlingo Sidabro Ir Paauksuotų Džiūlerių. Taipgi Costume Džiūlerių Sulyg Vėliausios Dienos
Didelis Pasirinkimas Religijinių Daiktų.
PIRKITE DABAR IR TAUPYKITE PINIGUS
Rankpinigiai Palaikys Bile Daiktą Iki Jums Jo Reikės
ROBERT LIPTON
701 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telefonas STagg 2-2173